

پنجاں تھواواں تے کھلون والا بس وچ کیتا جاون والا سچیاں دا سفر

مسیحی نقطہ نظر دا جوش، وقار تے شادمانی

جدوں خُدا واضح دِسنا شروع ہو گیا تے علمِ الہیات دی خوشی دا کوئی ٹکانہ نہ رہیا

خُدا دا شکر اے پئی اسی اِج فیر رل کے خُدا دے حضور حاضر ہوئے آں تاں پئی اسی رل کے
اوہنوں توں سکھ سکئیے۔ جیویں پئی تسی چنگی طرح دے نال جان دے او پئی اسی ایس ویلے
پنجاں تھواواں تے کھلون والے سچاں دے سفر بارے گل بات کردے پئے آں۔ تے ہُن تیکر
اسی ایہدے تِناں پڑواں بارے گل بات کیتی اے تے ہُن اسی ایہدے چوتھے پڑاؤ دے بارے
سکھدے پئے آں۔ میں ایہدی ترتیب نوں اک واری فیر تھماڈے لئی دوہرا اندا آں۔
سب توں پہلاں اسی ایس سفر نوں شروع کردیاں ہوئیاں خُدا دے تعلق نال گل بات کیتی
سی۔ تے اسی خُدا دی پسند ناپسند دے بارے وچ بہت ساریاں گلاں نوں تفصیل دے نال جانیا
سی۔ تے ایہہ پئی او کیہڑیاں کیہڑیاں گلاں دے وچ خُوشی محسوس کردا اے تے او کِناں گلاں
نوں پسند کردا اے۔ تے ایہدے علاوہ اسی بہت ساریاں گلاں نوں خُدا دے تعلق دے نال
تفصیل دے نال ویکھیا سی تے اوہناں دے اُتے دھیان کیتا سی۔ ایہدے باہجوں اسی کائنات
دے بارے کجھ حقیقتاں اُتے دھیان کیتا سی جمدے وچ اسی رہندے پئے آں۔ اسی جان دے آں
پئی کیویں ایہہ کائنات سانوں خُدا دے بارے جانن تے سمجھن وچ بہت ساریاں گلاں نوں

سکھاوندی اے۔ ایس کائنات دے وچ پائے جاوَن والے بے شمار عجائب خُدا دی قُدرت دے بارے سمجھن وچ بہت حد تیکر ساڈی مدد کردے نے۔ تے فیر اگے وہدیاں ہوئیاں اسی اپنے تیجے پڑاؤ دا آغاز کیتا سی جیہڑا پئی انسانیت دے تعلق نال سی۔ جمدے وچ اسی انسانیت تے خُدا تے انسانیت دے وچ پائے جاوَن والے تعلق دے بارے دھیان کیتا سی۔ تے خُدا دا شکر اے پئی اسی ایس ویلے اپنے چوتھے پڑاؤ ول نوں وہد گئے آں تے ایس ویلے اسی ایہدے تیجے حصے نوں شروع کرن والے آں۔ یاد رکھو پئی اسی ایہدے وچ خُدا تے انسان دے وچ ہون والے وہڈے ملاپ دے بارے سکھاں گے۔ او میل جیہڑا خُدا نے انسان دے نال کیتا سی تے اپنے پتر دی رائیں انسان دا فدیہ دہندیاں ہوئیاں اوہنوں دوبارہ اپنے خُدا تیکر پہنچن دا حق بخشیا سی۔

میدنوں اُمید اے پئی ساڈے وچوں ہر اک دے کول ایہہ سچائی نوں جانن دا تحریری خاکہ پایا جاندا اے۔ تے اج اسی اپنے ایس حصے نوں ایہدے مطابق شروع کردے آں جتھے ایویں لکھیا ہويا اے:

یسوع مسیح دا کامل طور تے دو جیاں توں وکھ ہونا

یسوع مسیح خُدا ہندیاں ہوئیاں اک انسان وی سی۔ پر او کوئی عام انسان نہیں سی سگوں او کامل انسان سی۔ جیہڑا پئی کوئی ہور نہیں جاندا سی تے نہ ای اوہدے علاوہ کوئی ہور اوہدے بارے ایویں سوچ سکدا سی۔ اسی سارے نویں عہد نامے دے وچ اوہدی کامل شخصیت نوں

ویکھ سکدے آں۔ تے اسی جان سکدے آں پئی کیہ کجھ اے جیہڑا اوہنوں دوجیاں توں وکھ
 کردا اے۔ ساریاں انجیلاں اوہدی جیاتی دیاں و قعاع نوں بیان کردیاں نے تے اوہنوں ایویں
 پیش کردیاں نے پئی او ساریاں توں وکھ نظر آوندا اے۔ او خدا سی جیہڑا انسان بن کے تے
 ساڈے وچ وسن نوں آگیا سی تے اوہنے ساڈی خاطر صلیبی دکھ نوں برداشت کیتا سی تاں پئی
 ساڈیاں پاپاں دی وجہ توں ملن والی ابدی سزا توں سانوں بچا سکے۔ اوہنے ایس زمین دے اُتے
 وقت گزار دیاں ہوئیاں اپنی جیاتی دی رائیں اک کاملیت دے نمونے نوں انسانیت دے لئی
 پیش کیتا سی۔ جہدا اثر سانوں اوہدے نال ویلا لہنگاون والیاں اوہدا شاگرداں دیاں جیتیاں
 وچوں وی ملدا اے۔ جیویں پئی اسی ویکھدے آں پئی ایہدا ای نتیجہ اے پئی اوہناں نے اوہدے
 حکم نوں منندیاں ہوئیاں اوہدی مُنادی ساری دُنیا دے وچ کرنا شروع کر دتا سی۔ اوہدیاں
 رسولاں نے اوہدیاں لوکاں دی راہنمائی دے لئی اوہدی مدد دے وسیلے بہت ساریاں گلاں نوں
 تحریری شکل وچ وی پیش کیتا سی جنہاں نوں کلیسیا دے وچ خاصی اہمیت حاصل ہوئی سی۔
 تے اوہدے پاک روح دی مدد دے نال جیہڑیاں کتاباں تے خط اوہناں نے لکھے سن اوہناں نوں
 الہامی تصور کردیاں ہوئیاں اوہدے پاک کلام دا حصہ وی بنایا گیا سی۔ اوہدا پاک کلام سانوں
 اوہدیاں صفتاں تے اوہدی شخصیت دیاں ساریاں پہلوواں دے بارے وچ بہت حد تک تفصیل
 دے نال دسدا اے۔ عبرانیوں دے ناہ خط دے وچ سانوں یسوع مسیح دے بارے وچ بہت
 سارے بیانات ملدے نے۔ جیویں پئی او اک اُستاد سی تے او اک نبی توں کتے وہد کے سی۔ او

کاملیت دا مجسمہ سی تے کوئی وی عیب یا داغ اوہدی ذات دے وچ تصور نہیں کیتا جاسکدا سی۔
کیوں جے اک کامل فُربانی دے لئی بے حد ضروری سی پئی او برہ جمنوں فُربان کیتا جانا سی او
پاک تے بے عیب ہندا۔

لوک اوہنوں نہیں جاندے سن پئی او خُدا دا اکلوتا تے پیارا پتر اے۔ ایہہ ای وجہ ہے پئی او
اوہنوں اک نبی خیال کردے سن۔ تے او اسی سب توں پہلاں ویکھدے آں پئی نبی توں کیہ
مُراد اے؟

نبی اک امتیازی نشان ہندا اے تے ایہہ یقیناً دو جیاں توں بالکل وکھرا ہندا اے۔ پاک کلام
دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے پئی نبوت دی کوئی وی گل آدمی دی خواہش دے نال نہیں ہندی
اے سگوں آدمی روح پاک دی تحریک دے سببوں خُدا دے ولوں بولدے سن۔ اسی اک نبی
توں ایہہ توقع رکھدے آں پئی او ایہہ لکھے پئی خُداوند ایہہ آکھدا اے نہ پئی او ایہہ لکھے پئی
میں تہانوں آکھدا آں۔ پر جدوں اسی یسوع مسیح اُتے دھیان کردے آں تے اسی ویکھدے آں
پئی اوہ ایویں آکھدا ہندا سی پئی میں تہانوں آکھدا آں۔ اوہیاں لفظاں دے وچ اوہدی قُدرت
نظر آندی سی۔ ایہدے توں مُراد ایہہ پئی او اک نبی توں وہد کے سی۔

دھیان کرو پئی اک نبی ایویں گل کردا اے پئی خُداوند آکھدا اے جہدے توں مُراد اے پئی
خُدا نے اوہنوں آکھیا اے تے او آگوں اوہیاں لوکوں تیکر اوہیاں گلاں نوں پہنچاوند اے۔ پر
اسی ایتھے ویکھدے آں پئی او آکھدا اے پئی میں تہانوں آکھدا آں۔ مطلب ایہہ پئی او ای اے

جیہڑا نبیاں نوں فرماوندا اے پر ایتھے او آپ ساڈے نال مخاطب اے۔ اوہنے اپنیاں حکمت تے دانش دے نال بھریاں ہوئیاں گلاں نوں تے اپنی تعلیم نوں سادہ شکل وچ پیش کیتا سی تے ایویں کرن دے وچ اوہنے تمثیلیاں نوں وی ورتیا سی۔ تے تانستان دے مالک دی تمثیل جنوں اسی کئی واری ورتیا ہوئے گا۔ جدوں تانستان دا مالک اپنے باغ نوں دوچیاں دیاں ہتھاں دے وچ دے کے رُ جاندا اے۔ اسی ایہنوں لوقا دی انجیل دے وچوں پڑھ سکدے آں۔ او اک نبی توں وہد کے سی تے اوہدی زمینی زندگی دے وچ وی بہت سارے لوکی اوہدے بارے وچ ہور چنگی طرح دے نال جانن دے خواہش مند رہندے سن۔ اج وی بہت سی مذہب تے علم ایس گل نوں منندے نے پئی او نبی توں وہد کے سی کیوں جے اوہدے بارے ایس گل دی وضاحت کر دتی گئی اے پئی او خدا اے۔

اسی پاک کلام دے وچوں پڑھدے آں پئی اپنی صلیبی موت توں پہلاں او یروشلیم نوں گیا سی تے اوتھے جانڈیاں ہوئیاں بڑا شاہانہ انداز دے وچ اوہدا استقبال کیتا گیا سی۔ تے لوکاں نے بڑے شاہانہ طریقے دے نال اوہدے آگ اپنیاں کپڑیاں نوں وچھایا سی تے کھجور دیاں ٹہنیاں اپنیاں ہتھاں دے وچ لے کے اوہنوں جی آیاں نوں آگھیا سی۔ ایویں لوکاں نے اوہدے نال اپنی بھرپور عقیدت دا اظہار کیتا سی۔ تے ایس ہجوم کوئی وی اوہنوں ڈک نہیں سکدا سی۔ کیوں جے ایہہ او ویلا سی پئی جے لوک چپ ہو جاندے تے بے جان شیواں نے اوہنوں ہوشعنا آکھن دی لئی بول پین سی کیوں جے ایہہ بادشاہواں دے بادشاہ دی یروشلیم دے وچ آمد سی۔

او اک اہمی عظیم ہستی سی پئی اوہدے بارے وچ یہودی شرع دے عالم سوچدے تے گل بات
 کردے رہندے سن۔ تے اسی یسوع مسیح دی اک تمثیل دے بارے گل بات کردے پئے
 سی۔ تے اپنے سلیبس دے وچوں اسی ایہنوں سیوک بمقابلہ پتر دے حوالے نال ویکھاں گ۔
 او ویکھدے آل پئی لوقا ۲۰ باب دی ۹ توں ۱۶ آیت سانوں ایویں راہ دکھاندی اے:
 فیر اوہنے لوکاں نوں ایہہ تمثیل کہنی شروع کیتی پئی اک بندے نے تاکستان لگا کے باغباناں
 نوں ٹھیکے تے دے کے اک وڈی مدت دے لئی پردیس ٹر گیا۔ تے پھل دے موسم تے
 اوہنے اپنے اک نوکر نوں باغباناں دے کول گھلیا تاں پئی او تاکستان دے پھل دا حصہ اوہنوں
 دیون۔ پر باغباناں نے اوہناں کٹیا تے خالی ہتھ گھل دتا۔ فیر اوہنے اک ہور نوکر نوں گھلیا۔
 اوہناں نے اوہنوں وی کٹیا تے بے عزت کر کے خالی ہتھ گھل دتا۔ فیر اوہنے تیجا گھلیا اوہناں
 نے اوہناں وہ زخمی کر کے کڈھ دتا۔ ایہدے تے تاکستان دے مالک نے آگیا پئی میں کیہ
 کراں؟ میں اپنے سوہنے پتر نوں گھلاں گا ہوسکدا اے پئی او اوہدا لحاظ کرن۔ جدوں باغباناں
 نے اوہنوں ویکھیا تے آپس وچ صلاح کیتی پئی ایہہ ای وارث اے ایہنوں قتل کریئے پئی
 میراث ساڈی ہو جائے۔ پس اوہناں نے اوہنوں تاکستان وچوں باہر کڈھ کے قتل کیتا۔ ہن
 تاکستان دا مالک اوہناں دے نال کیہ کرے گا؟ او آ کے اوہناں باغباناں نوں ہلاک کرے گا تے
 تاکستان ہوراں نوں دے دیوئے گا۔ اوہناں نے ایہہ سُن کے آگیا پئی خدا نہ کرے۔

یقیناً تسی ایس کہانی نوں بڑی چنگی طرح دے نال جاندا اے او پئی اتھے مالک اپنی جائیداد دا کجھ
 حصہ اپنیاں ٹھیکداراں نوں دے کے پردیس تڑ جاندا اے۔ ایہہ بالکل ایویں ای اے جیویں
 کسے ملک دا صدر جدوں دوجے ملک جاندا اے تے او اپنا اختیار کسے دوجے بندے نوں دے
 جاندا اے تاں پئی اوہدے باہجوں سارا نظام اویں ای چلدا رہوئے۔ ایویں ای جدوں بادشاہ
 دوریاں تے نکلدے سن تے او وی اپنی تھیں تے اختیار کسے نوں دے کے جاندا ہندا اے
 سن۔ ایس لئی ایس بندے نے جو کجھ کیتا سی او کوئی اچھی گل نہی سی سگوں لوکی ایویں کردے
 ہندا اے۔ او مختار نامہ لکھ کے دوجیاں نوں دے دیندا اے ہندا اے۔ تے ایس مالک نے
 وی ایویں کیتا تے ایس کہانی یا ایس تمثیل دے وچ جیہڑا کم سانوں دوجیاں توں اچھا لگدا اے
 او ایہہ ہے پئی مالک نے پہلاں اپنیاں نوکراں نوں گھلیا تے فیر اوہنے اپنے سوہنے پتر نوں
 گھل دتا سی۔ تے عام طور تے ایویں نہیں ہندا اے سگوں زمینیں لحاظ دے نال ایویں دے
 سارے کم نوکراں دی رائیں ای کیتے جاندا اے۔ مالک اپنیاں نوکراں نوں ای ایویں دیاں
 کہاں دے لئی گھلدا اے ہندا اے۔ اسی ویکھدے آں پئی مالک اپنیاں نوکراں نوں گھلدا اے
 تے او اوہناں نوں مار دے کٹدے نے تے اوہناں دا پیہڑا حال کردے نے۔ تے اخیر مالک
 اپنے پتر نوں ای گھل دیندا اے۔

اپنے اختیارات نوں دوجیاں دے سُپرد کرن دا رواج بہت ای پُرانا اے تے ایہہ کئی صدیاں
توں ایویں ای ٹُریا آوندا اے۔ سانوں پاک کلام دے وچوں بہت ساریاں ایویں دیاں مثاللاں
ملدیاں نے جنہاں دی رائیں اسی ایہدے بارے ہور چنگی طرح دے نال جان سکدے آں۔
سانوں ابراہام دے دور وچ وی ایویں دیاں مثاللاں ملدیاں نے۔ تے ایس تمثیل یسوع مسیح نے
اوہناں لوکاں نوں ایہہ سمجھاوے دے لئی بیان کیتی سی پئی خُدا نے اپنیاں نبیاں دے باہجوں
اوہنوں یعنی اپنے پتر خُداوند یسوع مسیح نوں ایس دُنیا دے وچ گھلیا اے تے او اوہنوں وی
صلیب دے دیون گے۔ او اوہناں نوں آون والے ویلے دے بارے دسن دی کوشش کردا پیا
سی۔ تے او اوہناں توں چاہندا سی پئی او اپنے آپ نوں تیار کرن تاں پئی ابدی عذاب توں بچ
جاون تے اوہدے پتر اُتے ایمان لیواندیاں ہوئیاں اوہدی پیروی کرن تے پئیو تیکر رسائی
حاصل کرن۔

خُدا نے سارا اختیار پتر نوں دتا ہویا اے۔ اسی ایس تمثیل دے وچ وی ایہنوں ویکھ سکدے
آں پئی پئیو جدوں پتر نوں گھلدا اے تے او آکھدے نے پئی ایہہ ای اصل وارث اے تے او
اسی ایہنوں مار مُکائیے تاں پئی میراث ساڈی ہو جاوے۔ او سوچدے نے پئی جدوں اصل
وارث ای نہیں ہوئے گا تے ایہہ تاکستان ہمیشہ تیکر ساڈا ای ہو جاوے گا۔ سب توں اہم گل
جمدے اُتے دھیان کیتا جانا چاہیدا اے او اے پئی او پتر نوں پچھان جاندے نے۔ او اوہنوں

دوروں ویکھدیاں ای چکھان جانڈے نے پئی ایہہ ای ایس تاکستان دے مالک دا پتر اے ایس
لئی او صلاح کردے نے پئی ایہنوں ماردیے۔

یہودی اوہنوں خُدا دا پتر نہیں منڈے سن تے ایس گل نوں بالگل وی سنجیدگی دے نال
نہیں لیندے سن پئی ایہہ خُدا اے۔ او نہیں جانڈے سن پئی او ازل توں ابد تیکر اے، او
جاندا سی پئی ابرہام کون کیوں جے او اوہدے توں پہلاں سی۔ ایس لئی او سمجھ نہ رکھدیاں
ہوئیاں آکھدے سن پئی تیری عُمر تے بہت تھوڑی اے فیر تُو کیویں ابرہام توں وڈا ہو سکدا
ایں؟

ابرہام توں اضحاق پیدا ہویتے میں پاک کلام دے وچوں ایہہ حوالہ تہاڈے اگے رکھنا چاہواں
گا۔

ایہہ یوحنا ۸ باب دی ۶ توں ۸ آیت اے:

تہاڈا پئیو ابرہام میرا دن ویکھن دی اُمید تے بہت خُوش سی ایس لئی اوہنے ویکھاتے خُوش
ہویا۔ یہودیوں نے اوہنوں آکھیا پئی تیری عُمر تے اے ۵۰ وریاں دی نہیں اے فیر کیہ تُو ابرہام
نوں ویکھیا اے؟

ابرہام خُدا اُتے ایساں رکھدا سی تے اوہنوں اوس ویلے اُمید ہوئی جدوں فرشتیاں دی رائیں
اوہنوں پیغام ملیا تے اوہدے توں اضحاق پیدا ہويا سی۔

تے انتھے اسی ویکھدے آں پئی یسوع اوہناں نوں جواب دیندا اے پئی ایس توں پہلاں پئی
ابرہام موجود سی میں آں۔ او اسی کجھ اگے وہدے آں تے یسوع مسیح دی شخصیت دیاں کجھ
پہلوواں اُتے دھیان کردے آں تے اپنے کول موجود تحریری خاکے دے وچوں ویکھدے آں
جتھے ایویں لکھیا ہويا اے:

یسوع تے توریت

خدا نے اپنے بندے موسیٰ دی رائیں اپنیاں حکماں نوں تے اپنیاں گلاں نوں اپنیاں لوکاں
دے اُتے ظاہر کیتا سی۔ ایویں اوہنے اوہناں نوں اپنے حکم تے قانون دتے سن جہناں دے اُتے
عمل کردیاں ہوئیاں او اپنیاں جیتیاں دے وچ پاکیزگی تے سچائی نوں عمل وچ لیا سکدے
سن۔ خُدا پاک اے تے او اپنیاں لوکاں دیاں جیتیاں دے وچ پاکیزگی نوں بہت زیادہ پسند
کردا اے۔ او چاہندا اے پئی اوہدے لوک جہناں دے وچ اوہ رہندا اے او پاک ہون تان پئی
او اوہناں دے وچ سکون اختیار کرے تے اوہناں نوں ہر طرح دے نال امان بخشے۔ اوہنے
اپنیاں حکماں نوں عطا کردیاں ہوئیاں اوہناں نوں اپنی پچھان بخشی سی تے اوہناں نوں ایس
گل دا احساس دویا سی پئی او اوہنوں توں کیہ توقع کردا اے۔

توریت توں مراد موسیٰ دی رائیں نازل ہون والی خُدا دی شریعت خیال کیتا جاندا اے۔
جیہڑیاں گلاں اہے تیکر یسوع مسیح دے بارے وچ ظاہر نہیں ہوئیاں سن تے او جہناں نوں
پیشنگوئیاں دی رائیں ظاہر کر دتا گیا سی او وی توریت دا حصہ سمجھیا جاندا اے۔

ابتھے بیان کیتا جاندا اے پئی خُدا اک اے تے او یہواہ اے۔ ایہہ سارا کجھ اسی توریت دی
رائیں جاندا اے آل جیہڑی پئی خُدا بندے موسیٰ دی رائیں ساڈے تیکر پہنچی اے۔ ایہہ پُرانے
عہد نامے دا ابتدائی حصہ اے۔

پر جدوں اسی نویں عہد نامے دے وچ یسوع مسیح دی آمد تے اوہدی جیاتی اُتے دھیان کردے
آں تے اسی ویکھدے آں پئی بہت تھاواں تے او ایس شریعت دیاں بہت ساریاں گلاں توں
کجھ وکھ کم کردا ہویا نظر آندا اے۔ جیویں پئی جدوں او کوڑھیاں نوں شفا دیندا اے جدوں پئی
شریعت دے مطابق اوہناں نوں عام لوکاں دے وچ وسن دی اجازت نہیں ہندی سی۔ ایویں
ہور بہت سارے کم سن جہناں نوں او سب دے دیہاڑے کردا ہندا سی جہناں نوں یہودی عالم
چنگا نہیں جاندا سن۔ پر یسوع مسیح اک باختیار شخصیت سی تے اوہنوں سب اُتے وی اختیار
سی تے۔ جدوں پئی یہودیاں دے وچ سبت نوں بہت زیادہ اہم خیال کیتا جاندا سی تے او
ایہنوں بڑا مُقدس جاندا سن۔ پر یسوع مسیح نے اوہناں دیاں بہت ساریاں کماں دی نشاندہی
کیتی تے اوہناں نوں دسیا پئی او کیویں سب دے حکم دی آپ وی نافرمانی کردے نے۔ تے
ایہہ ای او گل جہدی وجہ توں یہودی عالم اوہدے خلاف ہونا شروع ہو گئے سن۔
اسی انجیل مُقدس دے وچوں ویکھ سکدے آں پئی یسوع مسیح سانوں سب دے دیہاڑے وی
چنگی کم کردا ہویا دکھالی دیندا اے۔ اوہدا اختیار صرف اک علاقے یاں اک قوم تیکر ای محدود
نہیں سی سگوں اوہدا اختیار تے ساری کائنات دے وچ پھیلایا ہویا سی۔

اوہنے خاص طور تے شریعت دیاں رسماں نوں نہیں منیا سی (جنناں دا تعلق کوڑھیاں دے
 نال وی سی جنناں نوں یہودی رد کردے سن) سبت دے حوالے نال اوہدے عمال دے اُتے
 تنقید کیتی جاندی سی۔ خُدا دا کلام خُداوند یسوع مسیح دی رائیں ساڈے اُتے اُتیا سی تے او
 ایہناں گلاں نوں بڑے ای اختیار دے نال کردا سی جمدے وچ موسیٰ دا یا کسے ہور دا کوئی عمل
 دخل نہیں پایا جاند اسی۔ ایویں او لفظی طور تے شریعت توں بہت ای اگے نکل گیا سی۔ او
 اپنے اختیار نوں اتھے ورتدا ہویا دکھالی دیندا اے۔ او آکھدا اے پئی میں تہانوں آکھدا آں۔
 اوہنے ایہہ نہیں آکھیا سی پئی موسیٰ تہانوں آکھدا اے یاں پُرانے عہد نامے دے خُدا نے ایہہ
 آکھیا اے۔ سگوں او اپنے بااختیار ہون نوں ظاہر کردا اے تے ایویں آکھدا اے پئی میں تہانوں
 آکھدا آں۔

جیویں پئی میں پہلاں وی ایس گل نوں بیان کیتا سی پئی یہودیاں دے وچ وی بہت سارے
 فرقے پائے جاندے سن۔ تے اوہناں دے وچ وی بہت ساریاں گلاں سن جیہڑیاں بہت دکھری
 طرح دے نال اپنے محور توں ہٹ گئیاں سن۔ او دکھریاں وکھریاں فرقیوں وچ ونڈے گئے سن
 تے اوہناں دے وچ بہت زیادہ اختلاف وی پایا جاند اسی۔

ایویں ای اُج وی مسیحیاں دے وچ وی بہت سارے فرقے پائے جاندے نے تے اسی وی بہت
 حصیاں دے وچ ونڈے گئے آں۔ ایویں ای اُج وی لوکی اپنے آپ نوں ٹھیک تے دوجیاں نوں
 غلط ثابت کرن دی کوشش کردے پئے نے۔ پر ایس ویلے ایس بحث دے وچ پین دا ویلا

نہیں اے او اسی اپنے خُداوند یسوع مسیح دی جیاتی دے اُتے ای دھیان کردے آں جیہڑا ساڈا
اُج دا موضوع اے۔

جدوں اسی موسیٰ دی شریعت اُتے دھیان کردے آں تے او تھے سانوں ہر اک کم تے شے
دے لئی اک قانون نظر آوندا اے۔ او کھان پین دیاں شیواں اُتے وی بحث کردے سن پئی ایہہ
کھان دے نال بندہ ناپاک ہو جاندا اے تے ایویں دیاں کجھ ہور گلاں وی۔ پر جدوں اسی یسوع
مسیح دی تعلیمات اُتے دھیان کردے آں تے اسی ویکھدے آں پئی او آکھدا اے پئی کھان پین
والیاں ساریاں شیواں پاک ہین۔ ایس لئی پئی انسان نوں ناپاک او شیواں کردیاں نے جیہڑیاں
اوہدے اندروں نکلدیاں نے۔ کیوں جے جو کجھ انسان کھاندا اے او تے اوہدے وچوں مزبلہ دی
رائیں نکل جاندا اے۔ پر جو کجھ اوہدے اندروں مطلب ایہہ پئی اوہدے دل وچوں نکلدا اے او
اوہنوں ناپاک کردا اے جیویں پئی ح سد، جھوٹ، تفرقے، کینہ تے غصہ وغیرہ۔ پُرانے عہد
نامے دے وچ کجھ تھیں تے کجھ شیواں توں پرہیز کرن دے بارے آکھیا گیا اے پر نویں عہد
نامے وچ یعنی یسوع مسیح دے مطابق پیہڑیاں گلاں جیہڑیاں انسان دے اندروں نکلدیاں نے
او انسان نوں ناپاک کردیاں نے۔ ایہہ سچ اے پئی یسوع خُدا دا پتر، اک کامل انسان، سردار
کاہن ہون دے نال نال اک وڈا اُستاد وی سی جمدے کول ہر طرح دی تعلیم پائی جان دی سی۔

اُو اسی پاک کلام دے وچوں اپنی راہنمائی دے لئی کجھ حوالیاں نوں وی ویکھدے آں جیویں پئی
ہُن اسی ویکھاں گے مرقس دی انجیل دے ۷ باب دی ۱۷ اتوں ۲۳ آیت جتھے ایویں لکھیا ہویا
اے:

تے فیر جدوں او بھیر دے کولوں گھر وچ گیا تے اوہدیاں شاگرداں نے اوہدے توں ایس
تمثیل دا مطلب پُکھیا۔ اوہنے اوہناں نوں آگھیا پئی کیہ تسی وی اپنے ای بے سمجھ او؟ کیہ تسی
نہیں سمجھدے پئی کوئی شے جیہڑی انسان دے اندر جاندی اے اوہنوں ناپاک نہیں کرسکدی
اے۔ ایس لئی پئی او اوہدے دل وچ نہیں سگوں پیٹ وچ جاندی اے تے مزبلہ دی رائیں
نکل جاندی اے۔ ایہہ آکھ کے اوہنے ساریاں کھاوَن والیاں شیواں نوں پاک ٹھہرایا۔ فیر اوہنے
اوہناں نوں آگھیا جو کجھ آدمی دے وچوں نکلا اے او اوہنوں ناپاک کردا اے۔ کیوں جے
اندروں یعنی بندے دے دل دے وچوں پیہڑے خیال نکلا دے نے حرام کاریاں۔ چوریاں، خُون
ریزیاں، زنا کاریاں، لالچ، بدیاں، مکر، شہوت پرستی، بد نظری، بد گوئی، شیخی، شیخی، بے وقوفی۔ ایہہ
ساریاں پیہڑیاں گلاں نکل کے آدمی نوں ناپاک کردیاں نے۔

جدوں پئی یہودیوں دے وچ ایہدے اُلٹ خیال کیتا جاندا سی۔ او ایہناں ساریاں شیواں دے
بارے وچ اپنی ای اک رائے رکھدے سن جیہڑی صرف کھان پین دیاں شیواں تیکر ای محدود
سی جہناں دا حقیقت دے نال کوئی تعلق نہیں سی۔ پر یسوع نے اوہناں نوں سچائی وکھاوندیاں
ہوئیاں اوہناں نوں راہ وکھایا سی۔ اوہنے اوہنوں نوں سمجھایا سی پئی اوہناں دا کھانا پینا اوہناں

یہودی عالم جیک نیوزنر ایویں آکھدا اے:

تورہ دا اُستاد اپنے ناہ تے آکھدا اے تے تورہ خُدا دے ناہ تے کیہ آکھدا اے۔ ایہہ کیویں دا تورہ اے جیہڑا تورہ دے ذرائع نوں تسلیم کیتے بغیر ای ایہدی تعلیم نوں بہتر بناوندا اے۔ تعلیمات دا منبہ تے خُدا ای اے۔ میں ایس پیغام توں پریشان نہیں آں سگوں مینوں ایہہ گل لینا اے پئی میں تے پیغام دیون والا آں۔ پُرانے دانشور آکھدے نے پئی شیواں اپنے ناہ تے پر بغیر دعوے دے تورہ نوں بہتر بناوندیاں نے۔ خُدا دے نبی موسیٰ نے اپنے ناہ دی گل نہیں کیتی سگوں خُدا دے ناہ دی گل کیتی اے۔ یسوع مسیح نے نہ تے دانشوراں تے نہ ای نبیاں دی طرح گل کیتی اے۔ تورہ دے بیان کیتے گئے ڈھانچے وچ اسی اپنیاں خیالاں نوں بیان نہیں کر سکدے آں کیوں جے فیر سانوں سمجھ نہیں آوئے گی۔ ایس لئی تورہ اک اُستاد ساریاں توں وکھرا شاید ساریاں توں اُچا کھلوتا ہويا نظر آوندا اے۔ پر مدعا یسوع مسیح دی شخصیت نوں چکھاننا اے نہ پئی دو جیاں تعلیماں نوں۔

ایس میدان دا اک خاص ماہر ای پی سینڈر متی ۸ باب دی ۲۱ تے ۲۲ آیت دے بارے ایویں خیالات دا اظہار کردا اے۔ منفی قوت نوں ٹھونسن دے لئی ایہتھے کیہڑی گل نوں ویکھنا بہتہ اہم اے۔ یسوع جاندیاں ہوئیاں حکم دی نافرمانی چاہندا سی۔ کیوں جے یہودیاں نوں ایہہ سارا

کجھ خُدا دے ولوں دتا جا چکيا سی۔ او گھٹ توں گھٹ اک واری ایہہ آگھنا چاہندا سی پئی اوہدی پیروی کرنا پاکیزگی تے تورہ دی ضروریات توں کتے وہد کے ہے۔ ایہدے توں ایہہ ظاہر ہندا اے پئی جے موسوی شریعت دے بغیر کم چل جاندا تے یسوع چیلنج دیون دے لئی تیار سی۔ پر او لوک جیہڑے ایس حقیقت توں آشنا ہو گئے سن تے اوہناں نے سچائی نوں جان کے قبول کر لیا سی اوہناں نے یسوع مسیح نوں اپنا خُداوند منیا تے اوہدے خُدا ہون دا اقرار کیتا سی۔ اگے وہدے آں تے ویکھدے آں پئی ایہدے باجوں ساڈی راہنمائی دے لئی ہور کیہ پایا جاندا اے:

یسوع مسیح دی ذاتی حکمت

اؤ اسی ویکھدے آں پئی یوحنا دی انجیل اوہدے ۶ باب دی ۴۲ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

ایہہ نہیں پئی کسے نے پئیو نوں ویکھیا اے پر جیہڑا خُدا دے ولوں اے اوہنے ای پئیو نوں ویکھیا اے۔

تے فیر اسی جاندا اے تے اسی پڑھیا ہوئے گا پئی اوہدیاں شاگرداں وچوں اک نے اوہنوں آگھیا پئی خُداوند پئی نوں سانوں وکھا ایہہ ای ساڈے لئی کافی اے۔ یسوع نے اوہنوں جواب دتا پئی میں اپنی دیر توں تہاڈے نال آں کیہ تُو مینوں نہیں جاندا ایس؟ فیر تُوں کیوں آکھدا ایس پئی پئیو نوں سانوں وکھا؟ جہنے مینوں ویکھیا اے اوہنے پئیو نوں ویکھیا اے۔ تے فیر او ایویں

متی ۱۱ باب دی ۲۷ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

میرے پیو دے ولوں سارا کجھ مینوں سوچیا گیا اے تے کوئی وی پتر نوں نہیں جاندا اے
سوائے پیو دے تے کوئی پیو نوں نہیں جاندا اے سوائے پتر دے تے اوہدے جمدے اُتے
پتر اوہنوں ظاہر کرنا چاہوئے۔

او اتھے اپنے تے اپنے پیو دے وچ پائے جاوے والے گہڑے تعلق نوں بیان کردا اے۔ تے او
اسی ویکھدے آں پئی یوحنا ۱۷ باب دی ۲۰ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:
اے عادل پیو دُنیا نے تے تینوں نہیں جانیا اے پر میں تینوں جانیا اے تے اوہناں نے وی
جانیا پئی تُو مینوں گھلیا اے تے میں اوہناں نوں تیرے ناہ توں واقف کیتا اے تے کردا
رہواں گاتاں پئی جیہڑی محبت تینوں میرے نال سی اوہناں وچ وی ہوئے تے میں ایہناں
دے وچ ہواں۔

خدا ایہہ چاہندا اے پئی اوہدی محبت ساڈے وچ پائی جاندی ہوئے۔ او چاہندا اے پئی اسی
اوہدی محبت نوں اپنیاں جیتیاں دے وچ ظاہر کر سکئیے۔ ایس لئی او آکھدا اے پئی جیویں میں
تھاڈے نال محبت رکھی اے تھی وی اک دوہجے دے نال محبت رکھو۔

تے فیر یوحنا باب دی ۱۸ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:
خُدا نون کدی کسے نے نہیں ویکھیا اے اکلوتا بیٹا جیہڑا پئیو دی جھولی وچ اے اوہنے ای ظاہر
کیتا اے۔

داؤد دی پیہڑی وچوں اک بادشاہ، فریسیاں دے لئی اک پھندہ
متی ۲۲ باب دی ۴۱ توں ۴۶ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:
تے جدوں فریسی اکٹھے ہوئے تے یسوع نے اوہناں نون ایہہ پچھیا پئی تسی مسیح دے حق وچ
کیہ سمجھدے او؟ او کدا پتر اے؟ اوہناں نے اوہنوں آگھیا پئی داؤد دا۔ اوہنے اوہناں نون آگھیا
پئی فیر داؤد روح دی ہدایت دے نال اوہنوں کیوں خُداوند آکھدا اے پئی
خُداوند نے میرے خُداوند نون آگھیا پئی میرے سچے پاسے بیٹھ
جدوں تیکر میں تیریاں ویریاں نون تیریاں پیراں بیٹھاں نہ کر دیواں؟
پس داؤد جدوں اوہنوں خُداوند آکھدا اے تے او اوہدا پتر کیوں ٹھہریا؟ تے کوئی وی اوہدے
جواب وچ اک حرف وی نہ آکھ سکیا تے نہ ای اوہدے ولوں فیر اوہدے توں کسے نے سوال
کرن دی جرات نہ کیتی۔

ایہدے باہجوں کوئی وی اوہدے توں سوال نہیں کر سکیا ای۔ دُنیا اوہنوں نہیں جاندی سی پر او
خُدا نون جاندا سی۔ او ای اے جنہ دُنیا دے اُتے خُدا نون ظاہر کیتا اے، او اک نبی توں تے
اک بادشاہ توں بہت ای زی ادہ وہد کے ہے۔ یہودی اوہنوں بہت ساریاں گلاں دے وچ

قانونی طور تے اوہدا نیم منتقال توں بری ہونا

امہدے بارے وچ متی ۷ باب دی ۲۴ توں ۲۷ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

تے جدوں کُفرِ نجوم وچ آئے تے نیم منتقال لین والیاں نے پطرس دے کول آکے اگھیا کیہ
تھاڈا اُستاد نیم منتقال نہیں دیندا اے؟ اوہنے اگھیا آہو دیندا اے تے جدوں او گھر وچ آیا تے
یسوع نے اوہدے بولن توں پہلاں ای اگھیا پئی اے شعمون تُو کیہ سمجھدا ایں دُنیا دے بادشاہ
کِنّاں توں جزیہ یا محصول لیندے نے؟ اپنیاں پُتراں توں یا غیراں توں؟ جدوں اوہنے اگھیا پئی
غیراں توں تے یسوع نے اگھیا پئی فیر پُتر تے بری ہو گئے۔ پر ایس لئی پئی اسی اوہناں دے
لئی ٹھوکر دا باعث بنئیے تُو جھیل تے جا کے بنسی ڈال تے جیہڑی چمھی پہلاں نکلے اوہنوں لے
تے جدوں تُو اوہدا مُنہ کھولیں گاتے اک منتقال پادیں گا۔ اوہنوں لے کے میرے لئی تے اپنے
لئی اوہناں نوں دے۔

ایہہ اک اجیہا محصول سی جنہوں ہر اک یہودی نوں دینا پیندا سی تے یسوع ایہہ وی اکھ سکدا سی پئی ایہہ سارا کجھ میرا ای اے ایس لئی میں ایہہ نہ وی دیواں تے کجھ نہیں اے۔ پر اسی ویکھدے آں پئی اوہنے آکھیا پئی کتے ایہہ نہ ہوئے پئی اوہناں نوں ایس گل توں ٹھیل لگے ایس لئی او آکھدا اے پئی جا کے کجھ دے منہ وچوں پیسے لے تے اپنے تے میرے لئی اوہناں نوں دے۔

اک ہور تھاں تے اسی ویکھدے آں پئی لکھیا ہويا اے پئی جیہڑا قیصر دا اے او قیصر نوں تے جیہڑا خُدا دا اے او خُدا نوں ادا کرو۔

ساریاں توں اہم گل ایہہ ہے پئی یسوع اوہناں نوں تابعداری سکھاوندا پیا سی۔ او صرف آکھدا ای نہیں سی سکوں او اوہناں نوں عملی طور تے کر کے وی دکھاوندا سی۔

او اسی خُداوند یسوع مسیح دے تعلق نال خُدا دے داؤد دے نال کیتے جاوون والے عہد اُتے دھیان کردے آں جیہڑا پئی ۲ سیموئیل ۷ باب دی ۱۲ توں ۱۷ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہويا اے:

جدوں تیرے دن پورے ہو جاوون گے تے تو اپنے پیو دادے دے نال سو جاویں گاتے میں تیرے باہجوں تیری نسل نوں جیہڑی تیرے صُلب توں ہوئے گی کھڑا کر کے اوہدی سلطنت نوں قائم کراں گا۔ او ای میرے ناہ دا اک گھر بناوئے گاتے میں اوہدی سلطنت دے تخت نوں ہمیشہ دے لئی قائم کراں گا۔ تے میں اوہدا پیو ہواں گاتے او میرا پتر ہوئے گا۔ جے او

خطا کرے تے میں اوہنوں بندیاں دی سوٹی دے نال تے بنی آدم دیاں تازیانیاں دے نال
ماراں گا۔ پر میری رحمت اوہدے توں وکھ نہ ہوئے گی جیویں میں اوہنوں ساؤل توں وکھ کیتا
جنوں میں تیرے اگوں دفع کیتا۔ تے تیرا گھرتے تیری سلطنت سدا بنی رہوئے گی۔ تیرا
تخت ہمیشہ دے لئی قائم کیتا جاوئے گا۔

نویں عہد نامے دے وچ اسی جان دے آل پئی ایہہ یسوع مسیح دے بارے وچ اے پر داؤد نے
سمجھیا سی پئی ایہہ اوہدے پتر سلیمان دے بارے وچ اے پر اصل وچ ایویں نہیں سی۔
اؤ اسی اگے وہدے آل تے ایس حوالے اُتے دھیان کر دے آل۔

تواریخ ۲۸ باب دی ۴ توں ۱۰ آیت:

تاں وی خُداوند اسرائیل دے خُدا نے مینوں میرے پیو دے سارے گھرانے وچوں چُن لیا
پئی میں سدا اسرائیل دا بادشاہ رہواں۔ کیوں جے اوہنے یہوداہ نوں پیشوا ہون دے لئی چُنیا
تے یہوداہ دے گھرانے وچوں میرے پیو دے گھرانے نوں چُنیا اے تے میرے پیو دیاں
پُتر اں وچوں مینوں پسند کیتا تاں پئی مینوں اسرائیل دا بادشاہ بنائے۔ تے میریاں ساریاں
پُتر اں دے وچوں (کیوں جے خُدا نے مینوں بہت سارے پُتر دتے ہوئے نے) اوہنے میرے
پُتر سلیمان نوں پسند کیتا تاں پئی او اسرائیل اُتے خُداوند دی سلطنت دے تخت دے اُتے
بیٹھے۔ تے اوہنے مینوں آکھیا پئی تیرا پُتر سلیمان میرے گھر تے میریاں بارگاہاں نوں بنائے گا۔
کیوں جے میں اوہنوں چُن لیا اے پئی او میرا پُتر ہوئے تے میں اوہدا پیو ہواں گا۔ تے جے

او میریاں حکماں تے فرماناں دے اُتے عمل کرن دے وچ ثابت قدم رہوئے جیویں اج دے
 دن اے تے میں اوہدی بادشاہی نوں ہمیشہ تیکر قائم رکھاں گا۔ پس ہُن سارے اسرائیل یعنی
 خُداوند دی جماعت دے اگے ساڈے خُدا دے حضور تسی خُداوند اپنے خُدا دیاں ساریاں حکماں
 نوں منو تے اوہناں دے طالب ہوؤ تاں پئی تسی ایس چنگے ملک دے وارث ہوؤ تے اوہنوں
 اپنے باہجوں اپنی اولاد دے لئی ہمیشہ دے لئی میراث چھڈو جاؤ۔ تے تُو اے میرے پتر سلیمان
 اپنے پیو دے خُدا نوں پچھان تے سارے دل روح تے مُستعدی دے نال اوہدی عبادت کر
 کیوں جے خُداوند دلاں نوں جاندا اے تے جو کجھ خیال دے وچ آندا اے اوہنوں پچھاندا اے۔
 جے تُو اوہنوں لبھیں تے او تینوں مل جاوئے گاتے جے تُو اوہنوں چھڈیں تے او ہمیشہ دے
 لئی تینوں رد کر دیوئے گا۔ ایس لئی ہوشیار ہو کیوں جے خُداوند نے تینوں مقدس دے لئی
 اک گھر بناون نوں چُنیا اے۔ ایس لئی ہمت بنھ کے کم کر۔

اسی پاک کلام دے وچوں بہت تھاواں تے ابنِ آدم دے بارے پڑھدے آں۔ تے یوحنا دی
 کتاب دے وچوں سانوں ایہہ بلدا اے پئی او خُدا دے سچے پاسے بیٹھا ہويا اے۔ تے او رحم تے
 فضل اپنے لوکاں دے اُتے کرن دے لئی تخت اُتے بیٹھا ہويا اے۔

دو جیال لفظاں دے وچ یہودی ایہہ آکھ سکدے سن پئی او سلیمان نہیں اے۔ پر داؤد ایہہ آس
 لائی بیٹھا سی پئی او اوہدا پتر ہوئے گا۔ اسی پُرانے عہد نامے دے وچوں پڑھدے آں پئی خُدا
 نے ابرہام دے نال وعدہ کیتا سی پئی او اوہنوں اک پتر دیوئے گاتے اوہنے اوس وعدے نوں

جے اسی دانی ایل دی کتاب نوں پڑھیا ہوئے تے او تھے وی سانوں ابن انسان دا ذکر پڑھن
نووں بلدا اے۔

او انسان اے تے بہشت وچ خُدا دے نال اے پر یہودی اوہنوں کیویں ویکھدے نے؟ کیہ او
اوہنوں اک خُدا دی شکل وچ ویکھدے نے پئی او رحم کرن والا خُدا اے۔

سانوں دانی ایل دی کتاب دے وچوں بلدا اے پئی دسیا گیا اے پئی ابن آدم دا آنا کیویں ہوئے
گا۔ ابن آدم اصل وچ دُنیا نوں نواں بناون دے لئی آوئے گا، ایہہ نویں عہد دی گل اے۔ عام
طور تے یہودیاں دے وچ ایہہ ای گل پائی جاندی سی پئی او او حکمران ہوئے گاتے او داؤد دی
طرح ہوئے گا جیہڑا اوہناں نوں مخلصی دیوئے گا۔ او اوہدے بارے وچ زمینی بادشاہت دا خیال
رکھدے سن او اوہنوں ایویں سمجھدے سن پئی او آوئے گاتے اوہناں نوں اوس وقت دے
حاکماں یعنی رومیاں توں آزادی دوائے گا۔ پر او نہیں جاندے سن پئی او داؤد توں وی وہد کے
ہے۔ متی دی انجیل دے ۲۸ ویں باب دے وچ ایویں لکھیا ہويا اے پئی:

یسوع مسیح نے آکھیا پئی آسمان تے زمین دا سارا اختیار مینوں دتا گیا اے۔

یسوع مسیح نوں ہر اک شے دے اُتے کامل طور تے اختیار حاصل سی۔ او طوفان نوں ڈک
 دیندا سی، مُردیاں نوں جیوندیاں کردیندا سی، بیماراں نوں شفا دیندا سی۔ ایہہ ساریاں گلاں
 ایس گل دی گواہی دیندیاں نے پئی اوہنوں آسمان تے زمین اُتے اختیار حاصل سی۔
 یہودی اک ایویں دے بادشاہ دا انتظار کردے پئے سن جیہڑا اک نواں عہد قائم کیتا جاوے گا۔
 تے اسرائیلی اوہنوں داؤد دے پتر دے طور تے جاندے سن۔ او نہیں جاندے سن پئی او
 صلیب وی پچکے گا۔ اوہناں دے لئی تے او اک ایویں دا بادشاہ سی جیہڑا اوہناں دے اُتے
 حکومت کرے گا۔ او خیال کردے سن پئی جدوں اوہناں دا بادشاہ آوے گا تے اوہناں نوں
 رومیاں توں آزاد کرواے گا۔ اوہناں دی نظر وچ اوہدی بادشاہی ایس زمین دی سی۔ پر اصل
 وچ او حقیقت توں واقف نہیں سن کیوں جے اوہدی بادشاہی ابدی بادشاہی سی تے جہدا اخیر
 نہیں ہوئے گا۔ اوہدی بادشاہی دے وچ امن ہوئے گا تے کوئی وی کسے نوں نقصان نہیں پہنچا
 سکے گا۔ اوہدے پئے ہوئے تے برگزیدہ خُدا باپ دی حضوری دے وچ اوہدے نال نال رہن
 گے تے اوہدے چہرے دا نُور اوہناں دے اُتے دے اُتے ہوئے گا۔ اوتھے دن ای ہوئے گا تے
 سورج دی اوتھے لوڑ نہیں ہوئے گی کیوں جے اوہدے جلال دے نال سب کجھ منور ہوئے گا۔
 اوہدی مُنفر دیت سانوں ہر اک گل دے وچوں نظر آوندی اے کوئی وی اوہدے جیسا نہیں
 اے۔

یسوع مسیح عظیم اُستاد سی یا او محض اک عام انسان سی اسی ایس گل دے اُتے دھیان کراں گے۔ سانوں سب توں پہلاں اوہدیاں کماں نوں ویکھنا اے پئی اک اُستاد کیہ کم کردا اے۔ تے ایہدی تعلیم سانوں کیہ بیان کردی اے۔ جے اک اُستاد اپنی حیاتی نوں اپنیاں شاگرداں دے لئی محدود کر لیندا اے تے جو کجھ اُستاد اپنیاں شاگرداں نوں سکھاوند اے او اے اپنی ہر ضرورت تے ساریاں مُعاملیاں دے وچ صرف اوہدے اُتے ای اعتماد کرن۔ ایویں دے اُستاد نوں چنگا اُستاد نہیں آکھیا جاسکدا اے۔ پر یسوع مسیح دا طرزِ عمل سانوں بالکل مختلف نظر آوند اے۔ اوہنے اپنیاں شاگرداں نوں اوہناں دی اہلیت توں وہد کے صلاحیت دتی ہوئی سی۔ تے صرف ایہہ ای نہیں سگوں اوہنے اوہناں دے نال ابدی محبت نوں قائم کیتا سی جدا عملی ثبوت اوہنے اوہناں دے سامنے پیش کیتا سی۔ اوہ خُدا دا اکلوتا پتر سی جہدی گواہی سانوں پاک کلام دے وچوں واضح ملدی اے۔

اکلوتا پتر

ایوحنا ۴ باب دی ۹ آیت:

جیہڑی محبت خُدا نوں ساڈے نال اے او ایہدے توں ظاہر ہوئی اے پئی خُدا نے اپنے اکلوتے پتر نوں دُنیا دے وچ گھل دتا تاں پئی اسی اوہدے سببوں جیوندے رہیے۔ تے فیر اسی ویکھ سکدے آں پئی خُدا نے آسمان تے زمین دا سارا اختیار اوہنوں دتا ہویا اے۔ او ای ایس سارے کجھ دا وارث اے۔ او اسی اپنی راہنمائی دے لئی وچوں ویکھدے آں۔

اصلی وارث

لوقا ۲۰ باب دی ۱۳ تے ۱۴ آیت:

ایس توں تاکستان دے مالک نے آکھیا پئی میں کیہ کراں میں اپنے سوہنے پتر نوں گھلاں گا
ہوسکدا اے پئی او اوہدا لحاظ کرن۔ جدوں باغباناں نے اوہنوں ویکھیا تے اک دوجے نال صلاح
کیتی پئی ایہہ ای وارث اے ایہنوں قتل کرو میراث ساڈی ہو جاوے گی۔
تے فیراگے وہدے آں تے ویکھدے آں پئی

عبرانیوں ابا دی پہلی تے دوجی آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

اگلے زمانے وچ خُدا نے پئیو دادے دے نال حصہ بہ حصہ تے طرح بہ طرح نبیاں دی معرفت
کلام کرکے۔ ایس زمانے دے اخیر وچ ساڈے نال پتر دی رائیں کلام کیتا جنوں اوہنے ساریاں
شیواں دا وارث ٹھہرایا تے جہدے وسیلے اوہنے عالم وی پیدا کیتے۔

ایہہ آیت ایس گل دی گواہی دیندی اے پئی ایس کائنات دا سارا نظام اوہدے اختیار دے وچ
اے تے او ای ساریاں شیواں دا وارث اے۔

انسانی اختیار توں وہد کے

متی ۲۸ باب دی ۱۸ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

یسوع نے کول آ کے اوہناں دے نال گلاں کیتیاں تے آکھیا پئی آسمان تے زمین دا سارا اختیار
میدنوں دتا گیا اے۔

میرے پیو دے ولوں سارا کجھ میدنوں سوچیا گیا اے تے کوئی وی پتر نوں نہیں جاندا اے
سوائے پیو دے تے کوئی پیو نوں نہیں جاندا اے سوائے پتر دے تے اوہدے جمدے اُتے
پتر اوہنوں ظاہر کرنا چاہوئے۔

افسیوں ۱ باب دی ۲۰ توں ۲۳ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

جو اوہنے مسیح وچ کیتی جدوں اوہنے مُردیاں وچوں جلا کے اپنے سچے پاسے آسمانی تھاواں اُتے
بُٹھایا۔ تے ہر طرح دی حکومت تے اختیار تے قدرت تے ریاست تے ہر اک ناہ توں بہت ای
اُچیاں کیتا جیہڑا نہ صرف ایس جہان وچ سگوں آون والے جہان دے وچ وی لیا جاوئے گا۔ تے
سارا کجھ اوہدیاں پیراں دے بیٹھاں کر دتا تے اوہنوں ساریاں شیواں دا سردار بنا کے کلیسیا نوں
دے دتا۔ تے ایہہ اوہدا بدن اے تے اوہدی بھرپوری جیہڑا ہر طرح دے نال ساریاں نوں
معمور کرن والا اے۔

یسوع مسیح توں پہلاں دُنیا دے وچ بہت سارے ظالم تے جابر بادشاہ آئے سن۔ کسدیاں،
مصریاں تے ہندواں دی تاریخ نوں ویکھئے تے سانوں اوتھے کئی جادوگراں تے داناں دا ذکر
مِلدا اے۔ پر اوہناں وچوں کوئی وی اجیہا نہیں اے جنہں اپنے مرن توں باہجوں جی اُٹھن دی
پیشنگوئی کیتی ہوئے۔ کوئی وی اجیہی گل نہیں اے جنہں اوہدی صلیب تے اوہدی قیامت توں وہد

کے بنی آدم نوں ہمیشہ دی جیاتی دا یقین دوا یا اے۔ ایہہ صرف یسوع مسیح ای اے، اوہدی
ولہویت اوہدیاں وہڈیاں کماں توں ظاہر ہندی اے۔

مسیح خُدا دا کلمہ تے خُدا دی قُدرت اے۔ انسان دیاں بناؤیاں ہوئیاں ساریاں شیواں گک
جاندیاں نے صرف مسیح دا کلام ای باقی رہوئے گا۔

اُو اسی دُعا کرئیے:

اسی خُدا دے حضور وچ سجدہ کردے آں جیہڑا ساری کائنات نوں خلق کرن والا اے۔ جنے
انسان دے نال اپنی محبت کیتی اے پئی اپنا اکلوتا پتر دے دتا اے تاں پئی اوہدے اُتے اسمان
لیاوندیاں ہوئیاں ہر کوئی نجات پائے تے ہلاک نہ ہوئے۔ اوہنے یسوع مسیح نوں ساڈے لئی
ایس دُنیا دے اُتے نبی بنا کے نہیں گھلیا سی یا اوہنوں کوئی وہڈا اُستاد بنا کے نہیں گھلیا سی
سگوں او اوہدا پتر سی۔ خُدا نے اوہنوں جہان دی مخلصی دے لئی گھلیا سی خُداوند ایس گل دے
لئی تیرا شکر ہوئے۔ تیرا شکر اے پئی او ساریاں توں وہد کے ہے۔ ہمیشہ تیکر اوہدے نال ای
خُدا باپ دی تے پاک روح دی عزت تے تمجید ہمیشہ ہندی رہوئے۔ آمین

بس میں کیا جانے والا پانچ پڑاؤ پر مُشتمل سچائی کا سفر

مسیحی نقطہ نظر کا جوش، وقار اور شادمانی

جب خُدا واضح نظر آنا شروع ہو گیا تو علم الہیات کی خوشی کی انتہا نہ رہی۔

خُداوند کا شکر ہو آج کے اس خوبصورت موقع کے لئے کہ ہم اک بار پھر مل کر سیکھنے کی غرض سے اکٹھے ہوئے ہیں۔ جیسا کہ آپ اچھی طرح سے جانتے ہیں کہ ہم اس وقت پانچ پڑاؤ پر مُشتمل سچائی کے سفر پر گامزن ہیں اور اب تک ہم نے اس کے تین پڑاؤ پر تفصیل کے ساتھ غور کیا ہے اور اب اس وقت ہم اس کے چوتھے پڑاؤ کی بابت سیکھ رہے ہیں۔ اس کی ترتیب میں ایک بار پھر آپ کے لئے دوہرا دیتا ہوں۔

سب سے پہلے ہم نے اس سفر کو شروع کرتے ہوئے خُدا کے تعلق سے بات چیت کی تھی۔ ہم نے خُدا کی پسند ناپسند کے بارے میں بہت سے باتوں کو تفصیل کے ساتھ جانا تھا۔ اور یہ کہ وہ کن کن باتوں میں حُوشی محسوس کرتا ہے۔ وہ کون سی باتوں کو ناپسند کرتا ہے اور اس کے علاوہ اور بہت سی باتوں کو ہم نے خُدا کے تعلق سے تفصیل کے ساتھ دیکھا اور اُن پر غور کیا تھا۔ اس کے بعد ہم نے کائنات کے بارے کچھ حقائق پر بات چیت کی تھی جس میں ہم رہ رہے ہیں۔ ہم نے دیکھا تھا کہ کس طرح سے یہ کائنات ہمیں خُدا کو سمجھنے اور اُسے پہچاننے کے بارے میں بہت سی باتوں کو سکھاتی ہے۔ اس کائنات میں پائے جانے والے بے

شمارِ عجائبِ خدا کی قدرت کے بارے میں بہت کچھ سمجھنے میں ہماری مدد کرتے ہیں۔ اور پھر آگے بڑھتے ہوئے ہم نے اپنے تیسرے پڑاؤ کا آغاز کیا تھا جو کہ انسانیت کے تعلق سے تھا۔ جس میں ہم نے انسانیت اور خدا اور انسانیت کے درمیان میں پائے جانے والے تعلق کی بابت بہت سی باتوں پر غور کیا تھا۔ اور ہم خداوند کا شکر کرتے ہیں کہ اب اس وقت ہم اپنے اس سفر کے چوتھے پڑاؤ کا آغاز کر چکے ہیں اور ابھی ہم اسے چوتھے پڑاؤ کے چوتھے حصے کو شروع کرنے والے ہیں۔ یاد رکھیں کہ ہم اس پر ایک عظیم ملاپ کے حوالے سے سیکھیں گے۔ وہ عظیم ملاپ جو خدا نے انسان کے ساتھ کیا اور اپنے بیٹے کی بدولت انسان کا فدیہ دیتے ہوئے اُسے دوبارہ سے اپنے خدا تک رسائی کا حق بخشا۔

مجھے اُمید ہے کہ ہم میں سے ہر ایک کے پاس اس سچائی کے سفر کا تحریری خاکہ موجود ہوگا۔ تو آج ہم اپنے اس حصے کا آغاز اس خاکے کے مطابق کرتے ہیں جہاں پر یوں لکھا ہوا ہے:

یسوع مسیح کی کامل انفرادیت۔

یسوع مسیح خدا ہوتے ہوئے بھی ایک انسان تھا لیکن ایک عام انسان نہیں تھا بلکہ وہ کامل انسان تھا جو کہ اُس کے علاوہ اور کوئی بھی نہیں ہے اور نہ ہی ہو سکتا ہے۔ ہم سارے نئے عہد نامے میں سے اُس کی کامل شخصیت کے مختلف پہلوؤں کو دیکھ سکتے ہیں اور جان سکتے ہیں کہ کیا کچھ تھا جو اُسے دوسروں سے جدا کرتا اور منفرد بناتا تھا۔ تمام اناجیل اُس کے حالاتِ زندگی کو بیان کرتی ہیں اور اُسے اس طرح سے پیش کرتی ہیں کہ وہ ہر لحاظ سے منفرد

نظر آتا ہے۔ وہ خُدا تھا جو کہ انسان بن کر ہمارے درمیان میں آگیا تھا اور اُس نے ہماری خاطر صلیبی دُکھ کو برداشت کیا تھا تاکہ ہمیں ہمارے گُناہوں کی ابدی سزا سے بچا سکے۔ اُس نے اِس زمین پر وقت گزارتے ہوئے اپنی زندگی کے ذریعے ایک کاملیت کے نمونے کو انسانیت کے لئے پیش کیا تھا۔ جس کے اثرات ہمیں اُس کے ساتھ وقت گزارنے والے اُس کے شاگردوں کی زندگیوں میں بھی دیکھنے کو ملتے ہیں جب انہوں نے اُس کے اُس عظیم ارشاد کو عملی جامہ پہنانے کے لئے اُس کے نام کی مُنادی ساری دُنیا میں کرنا شروع کر دی تھی۔ اُس کے رسولوں نے اُس کے لوگوں کی راہنمائی کے لئے اُس کی مدد کے وسیلہ سے بہت سی باتوں کو تحریری شکل میں پیش کیا تھا جنہیں کلیسیا میں خاصی اہمیت حاصل ہوئی۔ اور اُس کے پاک روح کی مدد سے جو کُتب اور مختلف کلیسیاؤں کو لکھے جانے والے خطوط ضابطہ تحریر میں آئے تھے وہ الہامی تصور کرتے ہوئے اُس کے پاک کلام کا حصہ بھی بنے ہیں۔ اُس کا پاک کلام ہمیں اُس کی صفات اور اُس کی شخصیت کے تمام کامل پہلوؤں کے بارے میں بہت حد تک تفصیلات فراہم کرتا ہے۔

عبرانیوں کے نام خط میں ہمیں یسوع کے بارے میں بہت سے بیانات ملتے ہیں کہ وہ ایک استاد سے بڑھکر تھا وہ ایک نبی سے بڑھکر تھا۔ وہ کاملیت کا مجسمہ تھا اور کوئی بھی عیب یا داغ اُس کی ذات میں تصور بھی نہیں کیا جاسکتا تھا۔ کیونکہ ایک کامل قربانی کے لئے بے حد ضرور تھا کہ وہ برہ جسے قربان کیا جانا تھا وہ پاک اور بے عیب ہوتا۔

لوگ اُس نہیں جانتے تھے کہ وہ خُدا کا اکلوتا اور پیارا بیٹا ہے۔ اِس لئے اُسے ایک نبی خیال کیا جانے لگا تھا۔ تو آئیے ہم سب سے پہلے یہی دیکھتے ہیں کہ نبی سے کیا مراد ہے؟

نبی ایک امتیازی نشان ہوتا ہے اور یہ دوسروں سے یقیناً مختلف ہوتا ہے۔ ”نبوت کی کوئی بات آدمی کی خواہش سے نہیں ہوتی بلکہ آدمی روح القدس کی تحریک کے سبب سے خدا کی طرف سے بولتے تھے“ ہم ایک نبی سے یہ توقع رکھتے ہیں کہ وہ کسے خداوند فرماتا ہے نہ کہ ، میں تمہیں کہتا ہوں۔ اور جب ہم یسوع مسیح کے بارے میں پڑھتے ہیں تو ہمیں یہ کہتا ہوا نظر آتا ہے کہ میں تم سے کہتا ہوں۔ مراد یہ کہ وہ نبی نہیں بلکہ اس سے بڑھ کر تھا۔

غور کریں کہ ایک نبی اِس طرح سے بات کرتا ہے کہ خداوند فرماتا ہے۔ مطلب یہ کہ خُدا نے اُسے فرمایا اور اُس نے اُسے لوگوں تک پہنچایا لیکن یہاں پر ہم دیکھ سکتے ہیں کہ وہ کہتا ہے کہ میں تم سے کہتا ہوں۔ مطلب وہ ہی ہے جو کہ نبیوں سے فرماتا ہے اور یہاں پر وہ براہِ راست مخاطب ہے۔ اُس نے اپنی حکمت و دانش سے بھر پور باتوں اور تعلیمات کو سادہ اور عام فہم بنانے کے تمثیلوں کی شکل میں پیش کیا تھا۔

اور تانکستان کے مالک کی تمثیل تو آپ نے ضرور سنی ہوگی کی جب تانکستان کا مالک اپنے باغ کو اپنے نوکروں کے حوالے کر کے دور دراز چلا گیا ایک لمبے عرصے کے لئے۔ میں لوقا کی معرفت لکھے گئے انجیلی بیان کا آپ کے لئے کنگ جیمز ترجمے میں سے پڑھوں گا۔

وہ ایک نبی سے بڑھ کر تھا یسوع کے بارے میں اسکی زمینی زندگی میں بھی لوگ اس کے بارے میں جاننے کے خواہش مند رہتے تھے۔ اور آج بھی بہت سے مذاہب اس بات کو مانتے ہیں کہ وہ ایک نبی سے بڑھ کر تھا۔ یسوع مسیح کی صلیبی موت سے پہلے ہم کلامِ مقدس میں پڑھتے ہیں کہ وہ بڑے شاہانہ انداز سے یروشلیم میں داخل ہوا۔ اور لوگوں نے اس راہ میں اپنے کپڑے پچھائے اور کھجور کی ڈالیاں لہراتے ہوئے اس کا استقبال کیا، یوں لوگوں نے اُس کے ساتھ اپنی بھرپور عقیدت کا اظہار کیا تھا۔ اور اس ہجوم کو کوئی روک نہیں سکتا تھا اسلئے کہ اگر لوگ اس کا استقبال نہ کرتے تو وہ ایک ایسا سما تھا کہ بے جان چیزیں بھی اس کی حمد اور تعریف پر مجبور ہو جاتیں کیونکہ یہ بادشاہوں کے بادشاہ کی یروشلیم میں آمد تھی۔ وہ ایک ایسی عظیم ہستی تھا کہ اس کے بارے میں فریسی شرع کے عالم سبھی مجوگتگو رہتے تھے۔ تو میں کہ رہا تھا کہ یسوع نے ایک تمثیل بیان کی اور جیسا کہ ہم اس حوالے میں سے پڑھتے ہیں: خدمت گزار، بمقابلہ فرزند

لوقا ۲۰ باب کی ۹ سے ۱۶ آیت:

پھر اس نے لوگوں سے یہ تمثیل کہنی شروع کی کہ ایک شخص نے تانکستان لگا کر باغبانوں کو ٹھیکے پر دیا اور ایک بڑی مدت کے لئے پردیس چلا گیا اور پھل کے موسم پر اس نے ایک نوکر باغبانوں کے پاس بھیجا تاکہ وہ تانکستان کے پھل کا حصہ اسے دیں لیکن باغبانوں نے اسکو پیٹ

کر خالی ہاتھ لوٹا دیا پھر اس نے ایک اور نوکر کو بھیجا۔ انہوں نے اسکو بھی پیٹ کر اور بے عزت کر کے خالی ہاتھ لوٹا دیا۔ پھر اس نے تیسرا بھیجا۔ انہوں نے اسکو بھی زخمی کر کے نکال دیا اس پر پاکستان کے مالک نے کہا کہ میں کیا کروں؟ میں اپنے پیارے بیٹے کو بھیجوں گا شائد اسکا لحاظ کریں جب باغبانوں نے دیکھا تو آپس میں صلاح کر کے کہا یہی وارث ہے اسے قتل کریں کہ میراث ہماری ہو جائے پس اسکو پاکستان سے باہر نکال کر قتل کا اب پاکستان کا مالک ان کے ساتھ کیا کرے گا؟ وہ اگر باغبانوں کو ہلاک کرے گا۔ اور پاکستان اوروں کو دے دیگا۔

یقیناً آپ اس کہانی سے بہت اچھی طرح واقف ہیں کہ مالک نے اپنا مال اپنی جائیداد بلکہ اپنا ایک باغ نوکروں کے حوالہ کیا ہے آج بھی مختلف ملکوں کے صدور دوسرے ملک کو جاتے ہیں اور اپنا اختیار دوسروں کے سپرد کرتے ہیں، اور اسی طرح بادشاہ بھی دوروں پر نکلتے ہیں اور اختیار کو دوسروں کے سپرد کرتے ہیں اس لئے اس مالک نے جو کیا وہ کچھ عجیب بات نہیں تھی کوئی ایسا کام نہیں تھا جو معمول سے ہٹ کر ہو بلکہ یہ تو روایت ہے اور لوگ ایسا کرتے ہیں کہ دوسروں کو مختار نامہ لکھ کر دے دیتے ہیں۔ تو اس مالک نے بھی ایسا ہی کیا اس کہانی میں اگر معمول سے ہٹ کر کوئی کام ہوا ہے تو وہ یہ ہے کہ نوکروں کو بھیجنے کے بعد مالک نے اپنے بیٹے کو باغبانوں کے پاس بھیجا ہے اور عام طور پر ایسا نہیں ہوتا ہے۔ مالک اپنے نوکروں ہی سے معاملات طے کرواتے ہیں اس نوکر کو ایسے کاموں کے لئے بھیجا جاتا ہے۔

جس کو سب سے کم اجرت دی جاتی ہے اور اس کہانی میں ہم نے سنا ہے کہ پیٹے کو بھیجنے سے پہلے اس مالک نے آزمائشی طور پر اپنے نوکروں کو بھی بھیجا تھا، جن کا برا حال ان باغبانوں نے کیا۔

ہم دیکھتے ہیں کہ ہر زمانے میں لوگ دوسروں کے سپرد اپنے اختیارات کرتے ہیں اور ابراہام کے زمانے میں بھی ایسا ہوتا تھا۔

مختار کو اختیار دیا جاتا ہے ابراہام کے زمانے میں بھی ایسی مثالیں دیکھتے ہیں اب اس مالک نے بھی باہر جانے سے پہلے اپنا تانکستان نوکروں کے حوالے کیا اور پھر کیا ہوا۔ اس تمثیل میں یسوع نے پیٹے کی اہمیت کو واضح کیا ہے ابراہام کو ہم دیکھتے ہیں کہ وہ اپنے پیٹے کی پیدائش پر بے حد خوش تھا وہ اسحاق کی پیدائش پر بے حد خوش تھا۔

ابراہام نے اعلیٰزر کے سپرد کچھ کام کئے تھے تو پرانے زمانے سے ہی یہ رسم چلی آرہی ہے۔ اب تک بائبل کے جو تراجم ہوئے ہیں ان میں کنگ جمیز کے ترجمے کو بڑی اہمیت حاصل ہے اور ہمارا اردو ترجمہ تو آپ جانے ہیں اب تک یہی ہے اور اس کے مطابق لکھا ہے کہ جب انہوں نے پیٹے کو آتے دیکھا تو ”کہا یہی وارث ہے“ کلام مقدس میں لکھا ہے۔ ”جب باغبانوں نے دیکھا تو آپس میں صلاح کر کے کہا یہی وارث ہے اسے قتل کریں کہ میراث ہماری ہو جائے“۔

انہوں نے دور سے ہی بیٹے کو دیکھنے کے بعد آپس میں صلاح کی اور اس کے قتل کا منصوبہ بنا لیا۔

یہودی اُسے خُدا کا بیٹا ماننے سے مُنکر تھے اور وہ اس بات کو بالکل بھی سنجیدگی کے ساتھ نہیں لیتے تھے کہ وہ خُدا ہے اور ازل سے ابد تک ہے۔ وہ جانتا ہے کہ ابراہام کون ہے اور اس سارے انتظام کو ترتیب دینے میں اُس کی مرضی شامل تھی۔ لیکن وہ اُس کی اس اہمیت سے بالکل بھی واقف نہیں ہیں۔ اسی لئے وہ اُسے کہتے ہیں کہ تُو تو بہت کم عُمر رکھتا ہے پھر تُو کیسے کہہ سکتا ہے کہ تُو نے ابراہام کو دیکھا ہے۔

ابراہام سے اسحاق پیدا ہوا اسے وعدے کا فرزند کہا کلامِ مقدس سے ایک حوالہ آپکے سامنے رکھنا چاہوں گا یہ ہے۔

یوحنا ۸ باب ۶ اور ۸ آیت

تمہارا باپ ابراہام میرا دن دیکھنے کی امید پر بہت خوش تھا چنانچہ اس نے دیکھا اور خوش ہوا یہودیوں نے اس سے کہا کہ تیری عمر تو ابھی پچاس برس کی نہیں پھر کیا تو نے ابراہام کو دیکھا ہے۔

ابراہام خداوند پر ایمان رکھتا تھا اور اسے اس وقت امید ہوئی کہ جب فرشوں کی معرفت اسے پیغام ملا اور پھر اسکے اسحاق پیدا ہوا اور وہ خداوند کے دن کو دیکھنے کا خواہش مند تھا

یہاں یسوع کا جواب دیکھئے کہ یسوع نے سوال کرنے والوں سے کہا کہ اس سے پہلے کہ ابراہام تھا وہ موجود تھا۔ آئیے ہم کچھ آگے بڑھتے ہیں اور یسوع مسیح کی شخصیت کے کچھ اور پہلوؤں کے بارے میں بات چیت کرتے ہیں۔ اور اپنے پاس موجود تحریری خاکے میں سے دیکھتے ہیں جہاں پر یوں لکھا ہوا ہے:

یسوع اور توریت

خدا نے اپنے بندہ موسیٰ کے ذریعے سے اپنی باتوں کو اپنے لوگوں کے لئے ظاہر کیا تھا اور انہیں اپنے احکامات اور اپنے قوانین عطا کئے تھے۔ جن پر عمل کرتے ہوئے وہ اپنی زندگیوں میں پاکیزگی اور سچائی کو عمل میں دیکھ سکتے تھے۔ خدا پاک ہے اور وہ اپنے لوگوں میں پاکیزگی کو بہت زیادہ پسند کرتا ہے۔ وہ چاہتا ہے کہ اُس کے لوگ جن کے درمیان میں وہ رہتا ہے وہ پاک ہوں تاکہ وہ اُن میں سکونت اختیار کرے انہیں اُن امان بخشے۔ اُس نے اپنے احکامات انہیں عطا کرتے ہوئے انہیں اپنی پہچان عطا کی تھی اور انہیں اس بات کا احساس دلایا تھا کہ وہ اُن سے کیا توقع کرتا ہے۔

توریت سے مراد ہے موسیٰ کا قانون اور یہ بڑی مقدس بات ہے جو باتیں یسوع کے بارے میں ظاہر نہیں تھیں ابھی تک جو محض پیشن گوئیاں تھیں وہ بھی توریت کا مضمون تھیں۔

توریت ہی ہمیں بتاتی ہے کہ خدا ایک ہے اور خدا کا نام یہوواہ ہے یہ سب ہم توریت کے ذریعے جانتے ہیں جو ایک مقدس کتاب ہے جسے ہم میں سے بہت سے لوگ موسیٰ قوانین

کے نام سے بھی جانتے ہیں۔ اور یہ یہودی مذہب کا حصہ ہیں یسوع کو جب ہم کوڑھیوں کو شفا دیتا ہوا دیکھتے تو وہ توریت کو رد کرتا ہوا نظر آتا ہے اس لئے شریعت کے مطابق ان سے میل جول رکھنا منع تھا جبکہ یسوع ہمیں انہیں شفا دیتا ہوا نظر آتا ہے۔ یسوع نے توریت کے ایک اور حکم کی بھی پابندی نہیں کی ہے وہ سبت کے دن شفا دیتا اور سبت کو توڑتا ہوا نظر آتا ہے اس لئے کہ مسیح یسوع کو سبت پر بھی اختیار تھا۔ جبکہ یہودیوں میں اس بات کو بہت زیادہ اہم خیال کیا جاتا تھا کہ سبت کے دن کو بے حد مقدس جانا جائے۔ لیکن خداوند یسوع مسیح نے بہت سی ایسی باتوں کی نشاندہی کی جو کہ ان میں پائی جاتی تھی۔ جن میں وہ خود بھی سبت کا خیال نہیں رکھتے تھے۔ لیکن اُس نے لوگوں کی بھلائی کو اور ان کی شفا کو سبت پر ترجیح دی تھی۔ اور یہی وہ بات تھی جس نے یہودیوں کو اُس کے خلاف کر دیا تھا۔

ہم انجیل مقدس میں سے دیکھ سکتے ہیں کہ یسوع ہمیں سبت کے دن بھی اچھے کام کرتا ہوا نظر آتا ہے۔ کنگ جمیزز تریجے میں یسوع ناصری کی جگہ اکثر یہ لکھا ہوا نظر آتا ہے کہ یسوع نے کہا وہ اسے ایک علاقے تک محدود نہیں کرتا ہے۔ اس لئے کہ سب کچھ اس کے اختیار میں ہے وہ سب کام اختیار کے ساتھ کرتا تھا وہ شریعت سے آگے کی بات کرتا تھا۔ وہ قادرِ مطلق تھا اور ہم جانتے ہیں اور ہم نے پڑھا ہے کہ اُس کا اختیار آسمان اور زمین میں پھیلا ہوا ہے۔ اُس کا اختیار صرف اُس علاقے لوگوں یا صرف یہودیوں تک ہی محدود نہیں تھا بلکہ وہ اُسے سارے کائنات کے لئے استعمال میں لاتا ہے۔

یسوع اور توریت

اُس نے خاص طور پر طہارت کی رسومات کی شریعت کو نہیں مانا تھا (جن کا تعلق کوڑھیوں اور اُن لوگوں سے تھا جن کو یہودی رد کرتے تھے) سبت کے حوالے سے اُن کے اعمال پر تنقید کی جاتی تھی۔ خُدا کا کلام یسوع ناصری پر اُترا تھا اور وہ ان باتوں کو اختیار کے ساتھ کرتا تھا جس میں موسیٰ کا عمل دخل نہیں تھا۔ وہ لفظی طور پر شریعت سے آگے نکل چکا تھا جب اُس نے کہا تھا کہ سب کھانے والی چیزیں پاک ہیں۔ وہ یہاں پر اپنے اختیار کا استعمال کرتا ہوا دکھائی دیتا ہے۔ وہ یہ نہیں کہتا ہے کہ موسیٰ نے تم سے کہا بلکہ وہ اُسے سے بھی بڑا ہے اسی لئے وہ اختیار کے ساتھ کہتا ہے کہ میں تم سے کہتا ہوں۔

میں نے پہلے بھی ذکر کیا تھا کہ یہودیوں میں بہت سے فرقے پائے جاتے تھے۔ اُن میں بھی بہت سی باتیں تھیں جو کہ مختلف حد تک مختلف شکل اختیار کر چکیں تھیں۔ یوں وہ مختلف فرقوں میں بٹتے ہوئے اپنے محور سے ہٹ چکے تھے۔ ۵ سے ۷ سو سال کے عرصے میں بہت سی باتیں بدلتے ہوئے اختلافات کی شکل اختیار کر چکیں تھیں۔ اُن میں بہت سی رسوم اور عقائد رواج پا چکے تھے۔ اُسی طرح سے آج بھی مسیحیوں میں بہت سے فرقے ہیں پتہ نہیں کیوں مسیحی بھی بہت سے فرقوں میں بٹ چکے ہیں۔ لیکن یہ حقیقت ہے کہ وہ بٹ چکے ہیں اور ہر کوئی اپنے آپ کو درست ثابت کرنے کی کوشش میں لگا ہوا ہے۔ تو ہم بات کر رہے ہیں

کہ یسوع مسیح اور توریت کی تو ہماری ہی طرح وہ سب اچھے یہودی تھے جو یسوع کے بارے
 میں مختلف رائے رکھتے تھے۔ ان میں فریسی اور ربی بھی شامل تھے وہ ہمیشہ دلائل دتے تھے
 کہ موسیٰ خدا کا جسے ہم ہمیشہ جاننا چاہتے تھے۔ اس نے شریعت میں ہر ایک چیز کے بارے
 میں قانون مقرر کئے یہاں تک کھانے پینے کے بارے میں بھی۔ لیکن یسوع مسیح کی تعلیم
 کھانے پینے کے بارے میں بالکل مختلف ہے۔ موسیٰ کی شریعت میں کھانے کے بارے میں
 تفصیل موجود ہے جو کھانے کے انتخاب سے لے کر کھانے کے طریقوں کے بارے میں بھی
 اور بھی قربانی کے بارے میں بھی ہم تفصیل دیکھتے ہیں لیکن شاگردوں کے سوالوں کے جواب
 میں ہم یسوع مسیح کو ایسا جواب دیتے ہوئے دیکھتے ہیں جو ان کے وہم و گمان میں بھی نہ
 تھا۔ یسوع نے ان سے کہا کہ کھانا پیٹ کے لئے اور سب کھانے پاک ہیں جو چیز انسان کو
 پاک یا ناپاک بناتی ہے وہ کھانا نہیں بلکہ وہ تو انسان کا دل ہے اگر یہ کدورت سے پاک ہے اس
 میں حسد جھوٹ تفرقہ، کینہ اور غصہ نہیں تو یہ بالکل پاک صاف ہے مسیحی جب کلام کو
 دیکھتا ہے تو وہاں بہت سے کھانوں سے منع کیا گیا ہے پرانے عہد نامے میں ایسے حوالے
 ہمیں بکثرت ملتے ہیں اور بہت سے کھانوں سے وہاں منع بھی کیا گیا ہے پرانے عہد نامے میں
 بہت سے کھانے منع تھے یسوع نے اختیار کے ساتھ کما شہوت پرستی اور حسد کینہ جھوٹ یہ
 وہ چیزیں ہیں جو انسان کو ناپاک کرتی ہیں، مجھے اس پیغام سے مشکل نہیں۔ یسوع ایک
 عظیم استاد ہے جس کے پاس ہر قسم کی تعلیم ہے

میرے ساتھ کلام مقدس کی یہ آیت ضرور دیکھیں۔ توریت یسوع کی تعلم کو مانتی ہوئی نظر آتا ہے۔

یسوع ہی تکمیل ہے۔

مرقس ۷ باب کی ۷ سے ۲۳ آیت

اور جب وہ بھیڑ کے پاس سے گھر میں گیا تو اسکے شاگردوں نے اس سے اس تمثیل کے معنی پوچھے اس نے ان سے کہا کیا تم بھی ایسے بے سمجھ ہو؟ کیا تم نہیں سمجھتے کہ کوئی چیز جو باہر سے آدمی کے اندر جاتی ہے اسے ناپاک نہیں کر سکتی۔ اسلئے کہ وہ اسکے دل میں نہیں بلکہ پیٹ میں جاتی ہے اور مزبلہ میں نکل جاتی ہے؟ یہ کہہ کر اس نے تمام کھانے کی چیزوں کو پاک ٹھہرایا پھر اس نے کہا جو کچھ آدمی میں سے نکلتا ہے وہی اسکو ناپاک کرتا ہے، کیونکہ اندر سے یعنی آدمی کے دل سے برے خیال نکلتے ہیں۔ حرامکاریاں۔ چوریاں۔ خونریزیاں۔ لالچ۔ بدیاں۔ مکر۔ شہوت پرستی۔ بد نظری۔ بد گوئی، شیخی۔ بیوقوفی۔ یہ سب بری باتیں اندر سے نکل کر آدمی کو ناپاک کرتی ہیں۔

جبکہ یہودیوں میں اس کے بارے میں اس کے اُلٹ خیال کیا جاتا تھا۔ وہ اُن تمام باتوں کے بارے میں اپنے رائے رکھتے تھے جو کہ صرف کھانے پینے تک ہی محدود ہوتی تھیں یا جنہیں گہرائی کی یا بنیادی باتیں تصور نہیں کیا جاتا تھا۔ لیکن یسوع مسیح نے اُن کی راہنمائی کی اور اُنہیں حقیقت سے آشنا کیا۔ اُس نے اُنہیں سمجھایا کہ اُن کا کھانا پینا اُنہیں ناپاک نہیں کرتا

ہے بلکہ انہیں وہ باتیں ناپاک کرتی ہیں جو ان کے دل میں سے نکلتی ہیں۔ جو ان کے اور دوسروں کے لئے نقصان کا باعث بنتی ہیں۔

یہودی عالم جیک نیوزنر اس طرح کہتا ہے

تورہ کا معلم اپنے نام پر کہتا ہے اور تورہ خدا کے نام پر کیا کہتا ہے۔ یہ کس طرح کا تورہ ہے جو تورہ کے ذرائع کو تسلیم کئے بغیر اسکی تعلیم کو بہتر بناتا ہے۔ تعلیمات کا ذریعہ تو خدا ہی ہے۔ میں پیغام سے پریشان نہیں ہوں۔ بلکہ مجھے یہ بات لینی ہے کہ میں تو پیغام دینے والا ہوں قدیم دانشور کہتے ہیں کہ چیزیں اپنے ناموں پر لیکن بغیر دعویٰ کے تورہ کو بہتر بتاتی ہیں خدا کے نبی موسیٰ نے اپنے نام بات نہیں کی؟ بلکہ خدا کے نام کی بات کی ہے۔ یسوع مسیح نے نہ تو دانشوروں اور نہ ہی نبیوں کی طرح بات کی۔ تورہ کے بیان کردہ ڈھانچے میں ہم اپنے خیال کو بیان نہیں کر سکتے کیونکہ اس سے ہمیں سمجھ نہیں آئے گی۔

اس لئے تورہ ایک معلم سب سے الگ شائد سب سے اونچے مقام پر کھڑا نظر آتا ہے۔ لیکن مدعا یسوع مسیح کی شخصیت کو پہچاننا ہے، نہ کہ دیگر تمام تعلیمات کو

آیت پر اظہار خیال کرتا ہے ۲۲ اور ۱۲ باب کی ۱۸ اس میدان کا خاص ماہر ای پی سینڈر متی۔ منفی قوت کو ٹھونسنے کے لئے یہاں پر کونسی اہم چیز دیکھنا اہم ہے۔ یسوع جانتے ہوئے حکم کی نافرمانی چاہتا تھا۔ کیونکہ یہودیوں کو یہ سب کچھ خدا کی طرف سے دیا جا چکا تھا۔ کم از کم ایک بار یہ کہنا چاہتا تھا کہ اس کی پیروی کرنا پاکیزگی اور تورہ کی ضروریات سے کہیں بڑھ کر

ہے۔ اس سے یہ ظاہر ہوتا ہے کہ اگر موسوی شریعت کے بغیر کام چل جاتا تو یسوع چیلنج دینے کے لئے تیار تھا۔

لیکن وہ لوگ جنہوں نے خُداوند یسوع مسیح کو جان اور پہچان لیا تھا انہوں نے سچائی کا اقرار کرتے ہوئے اُسے اپنا خُدا تسلیم کیا اور اُس کے خُدا ہونے کا برملا اظہار کیا تھا۔ آگے بڑھتے ہیں اور دیکھتے ہیں کہ اس کے بعد ہماری راہنمائی کے لئے کیا پایا جاتا ہے۔

یسوع کی ذاتی حکمت

آئیے دیکھتے ہیں کہ پاک کلام میں سے یوحنا کی انجیل اُسکے ۶ باب کی ۴۲ آیت یہ نہیں کہ کسی نے باپ کو دیکھا ہے مگر جو خدا کی طرف سے ہے اس نے باپ کو دیکھا ہے۔ اور یسوع کہتا ہے کہ جس نے مجھے دیکھا ہے اس نے باپ کو دیکھا ہے۔

اُس کے شاگردوں میں سے ایک نے اُسے کہا کہ خُداوند باپ کو ہمیں دکھا یہ ہی ہمارے لئی کافی ہے۔ تو یسوع نے اُس جواب دیا کہ میں اتنی مدت سے تمہارے ساتھ ہوں۔ کیا تو مجھے نہیں جانتا؟ پھر تو کیوں کہتا ہے کہ باپ کو ہمیں دکھا؟ جس نے مجھے دیکھا ہے اُس نے باپ کو دیکھا ہے۔ اور پھر وہ کہتا ہے کہ باپ مجھ میں ہے اور میں باپ میں ہوں۔ اور پھر آگے بڑھتے ہیں اور دیکھتے ہیں کہ پاک کلام میں سے مزید کن حوالاجات میں سے ہماری راہنمائی ہوتی ہے۔

متی ۱۱ باب کی ۲۷ آیت میں یوں مرقوم ہے:

میرے باپ کی طرف سے سب کچھ مجھے سونپا گیا ہے اور کوئی بیٹے کو نہیں جانتا سوا باپ کے اور کوئی باپ کو نہیں جانتا سوا بیٹے کے اور اسکے جس پر بیٹا ظاہر کرنا چاہے۔

وہ یہاں پر اپنے خُدا کے درمیان پائے جانے والے گہرے تعلق کو بیان کرتا ہے۔ آئیے دیکھتے ہیں کہ یوحنا ۱۷ باب کی ۲۰ آیت میں اس طرح سے لکھا ہے:

اے عادل باپ دنیا نے تو تجھے نہیں جانا مگر میں نے تجھے جانا اور انہوں نے بھی جانا کہ تو نے مجھے بھیجا ہے اور میں نے انہیں تیرے نام سے واقف کیا اور کرتا رہوں گا۔ تاکہ جو محبت تجھ کو مجھ سے تھی وہ ان میں ہو اور میں اُن میں ہوں۔

خدا اپنی محبت کو ہم انسانوں میں دیکھنے کا خواہشمند ہے۔ وہ چاہتا ہے کہ ہم اُس کی محبت کو عملی طور پر اپنی زندگیوں میں سے ظاہر کر سکیں۔ وہ کہتا ہے کہ جیسے میں نے تم سے محبت رکھی تم بھی ایک دوسرے سے محبت رکھو۔

یوحنا ۱۸ باب کی ۱۸ آیت:

خدا کو کسی نے کبھی نہیں دیکھا۔ اکلوتا بیٹا جو باپ کی گود میں ہے اُسی نے ظاہر کیا۔

داؤد کی نسل میں سے ایک بادشاہ

فریسوں کے لئے اس کا ایک پھندہ

متی ۲۲ باب ۴۱ سے ۴۶ آیات:

اور جب فریسی جمع ہوئے تو یسوع نے ان سے پوچھا، کہ تم مسیح کے حق میں کیا سمجھتے ہو؟
وہ کس کا بیٹا ہے؟ انہوں نے اُس سے کہا داود کا۔ اُس نے کہا پس داؤد روح کی ہدایت سے
کیونکر اسے خداوند کہتا ہے کہ

خداوند نے میرے خداوند سے کہا

میری دہنی طرف بیٹھ

جب تک میں تیرے دشمنوں کو تیرے پاؤں کے نیچے نہ کر دوں؟
پس جب داؤد اُس کو خداوند کہتا ہے تو وہ اسکا بیٹا کیونکر ٹھہرا؟ اور کوئی اسکے جواب میں
ایک حرف نہ کہہ سکا اور نہ اس دن سے پھر کسی نے اس سے سوال کرنے کی جرات کی۔
کسی کو بھی اس سے سوال کرنے کی جرات نہ ہوئی۔ دُنیا نہیں جانتی لیکن وہ جانتا ہے
کسی نے خدا کو دیکھا لیکن جس پر خدا نے ظاہر کیا ہے وہ بالکل منفرد ہے ایسا وہ نبی سے
بڑھکر تھا وہ بادشاہ سے بڑھکر تھا۔ بہت سے اپنی باتوں سے الجھنے کی کوشش کرتے ہیں اور
ایسا ہی یہ بھی ایک سوال تھا

اور اس حوالے میں ہم اسے پڑھ سکتے ہیں۔ یہاں ہمیں یہ ایک پھندہ ہی محسوس ہوتا ہے
وہ مختلف طرح سے مختلف باتوں سے اُسے پھنسانے کی کوشش کرتے تھے۔ کیونکہ وہ ہر وقت
اسی تلاش میں رہتے تھے۔ اُن کے دل سخت ہو چکے تھے وہ انہوں نے کبھی اُس کی باتوں کا
یقین نہیں کیا تھا اور نہ ہی کبھی اُس کی طرف رجوع لائے تھے بلکہ وہ مثبت باتوں کو بھی

منفی رنگ دیتے ہوئے اُسے پھنسانے اور لاجواب کرنے کی کوشش میں رہتے تھے۔ لیکن یسوع اُن کے دلوں سے واقف تھا اور جانتا تھا کہ درحقیقت اُن کی نیت کیا ہے۔ متی ۱۷ باب ۲۴ سے ۲۷ آیت:

اور جب کفرِ نجوم میں آئے تو نیم مثقال لینے والوں نے پطرس کے پاس آکر کہا کیا تمہارا استاد نیم مثقال نہیں دیتا؟ اس نے کہا ہاں دیتا ہے اور جب وہ گھر میں آیا تو یسوع نے اس کے بولنے سے پہلے ہی کیا اے شمعون تو کیا سمجھتا ہے؟ دنیا کے بادشاہ کن سے محصول یا جزیہ لیتے ہیں؟ اپنے بیٹوں سے یا غیروں سے؟ جب اس نے کہا غیروں سے تو یسوع نے اس سے کہ پس بیٹے بری ہوئے لیکن مُبادا ہم اُنکے لئے ٹھوکر کا باعث ہوں تو جھیل پر جا کر بنسی ڈال اور جو جھلی پہلے نکلے اسے لے اور جب تو اسکا منہ کھولے گا تو ایک مثقال پائیگا وہ لیکر میرے اور اپنے لئے انہیں دے۔

یہ رومن ٹیکس نہیں تھا بلکہ یہ ایک ایسا ٹیکس تھا جو ہر ایک یہودی ادا کرتا تھا اور یسوع یہ بھی کہہ سکتا تھا کہ یہ سب میرا ہے میں یہ جزیہ ادا نہیں کروں گا بلکہ اس نے قدرت اور اختیار سے ممکن کیا مچھلی سے وہ مثقال حاصل کیا گیا وہ ایسی مچھلی کونسے جزیرے سے آئی تھی ہو سکتا ہے بہت سے اس غیر اہم موضوع پر ہی سوچتے رہیں لیکن یہاں اہم بات ہے کہ یسوع نے گو کہ وہ کل اختیار رکھتا تھا اس جزیہ یا ٹیکس دینے کی نفی نہیں کی بلکہ ایک اور جگہ

ہم دیکھتے ہیں کہ لکھا ہے کہ جو قیصر کا ہے وہ قیصر کو اور جو خدا کا ہے خدا کو ادا کرو اور یہ بات اس شیبہ پر تھی جو اس سکے پر تھی اور انسان خدا کی شیبہ پر ہے۔

سب سے اہم بات یہ ہے کہ یسوع چاہتا ہے وہ تابعداری کرے وہ تابعداری سکھا رہا تھا۔ وہ یقیناً یسوع کے جواب سے مطمئن تھے

اس حوالے سے سبھی واقف ہیں

حقیقی بیٹا

آئیں ہم خداوند یسوع مسیح کے تعلق سے خدا کے داؤد سے کئے جانے والے عہد پر غور کرتے ہیں جو کہ ۲ سموئیل ۷ باب ۱۲ سے ۱۶ آیت میں یوں مرقوم ہے:

اور جب تیرے دن پورے ہو جائینگے اور تو اپنے باپ دادا کے ساتھ سو جائیگا تو میں تیرے بعد تیری نسل کو جو تیرے صلب سے ہوگی کھڑا کر کے اسکی سلطنت کو قائم کرونگا وہی میرے نام کا ایک گھر بنا ییگا اور میں اسکی سلطنت کا تخت ہمیشہ کے لئے قائم کرونگا اور میں اسکا باپ ہونگا اور وہ میرا بیٹا ہوگا اگر وہ خطا کرے تو میں اسے آدمیوں کی لٹھی اور بنی آدم کے تازیانوں سے تنبہ کرونگا پر میری رحمت اس سے جدا نہ ہوگی جسے میں نے اسے ساؤل سے جدا کیا جسے میں نے تیرے اگے سے دفع کیا۔ اور تیرا گھر اور تیری سلطنت سدا بنی رہیگی تیرا تخت ہمیشہ کے لئے قائم کیا جائیگا۔

نئے عہد نامے میں پڑھتے ہوئے ہم جانتے ہیں کہ یہ یسوع مسیح کے بارے ہے لیکن داود سمجھا کہ شاید یہ سلیمان کے بارے میں کہا گیا ہے جبکہ ایسا نہیں تھا۔

۱۔ توارخ ۲۸ باب ۴ سے ۱۰ آیت

تو بھی خداوند اسرائیل کے خدا نے مجھے میرے باپ کے سارے گھرانے میں سے چن لیا کہ میں سدا اسرائیل کا بادشاہ رہوں کیونکہ اس نے یہوداہ کو پیشوا ہونے کے لئے منتخب کیا اور یہوداہ کے گھرانے میں سے میرے باپ کے گھرانے کو چنا ہے اور میرے باپ کے بیٹوں میں سے مجھے پسند کیا تاکہ مجھے سارے اسرائیل کا بادشاہ بنائے۔ اور میرے سب بیٹوں میں نے مجھے بہت سے بیٹے دئے ہیں) اس نے میرے بیٹے سلیمان کو پسند کیا سے (کیونکہ خداوند خداوند کی سلطنت کے تخت پر بیٹھے اور اس نے مجھ سے کہا کہ تیرا بیٹا تاکہ وہ اسرائیل پر سلیمان میرے گھر اور میری بارگاہوں کو بناؤں گا کیونکہ میں نے اسے چن لیا ہے کہ وہ میرا بیٹا ہو اور میں اس کا باپ ہوں گا۔ اور اگر وہ میرے حکموں اور فرمانوں پر عمل کرنے میں ثابت قدم رہے جیسا آج کے دن ہے تو میں اسکی بادشاہی ہمیشہ تک قائم رکھوں گا۔ پس اب سارے اسرائیل یعنی خداوند کی جماعت کے رو برو اور ہمارے خدا کے حضور تم خداوند اپنے خدا کے سب حکموں کو مانو اور انکے طالب ہو تاکہ تم اس اچھے ملک کے وارث ہو اور اسے اپنے بعد اپنی اولاد کے واسطے ہمیشہ کے لئے میراث چھوڑ جاؤ اور تو اے میرے بیٹے سلیمان اپنے باپ کے خدا کو پہچان اور پورے دل اور روح کی مستعدی سے اسکی عبادت کر کیونکہ خداوند سب

دلوں کو جانچتا ہے اور جو کچھ خیال میں آتا ہے اسے پہچانتا ہے اگر تو اسے ڈھونڈے تو وہ تجھکو مل جائیگا اور اگر تو اسے چھوڑے تو وہ ہمیشہ کے لئے تجھے رد کر دیگا۔ سو ہوشیار ہو کیونکہ خداوند نے تجھکو مقدس کے لئے ایک گھر بنانے کو چنا ہے۔ سو ہمت باندھ کر کام کر۔

ابنِ آدم کا ذکر ہم پڑھتے ہیں اور یوحنا کی کتاب میں ہم ذکر پڑھتے ہیں ابنِ آدم خدا کے دہنے بیٹھا ہے۔ اور اسکے ساتھ تخت پر ہے کہ رحم کرے اور فضل کرے۔

دوسرے لفظوں میں ہم کہہ سکتے کہ یہودی یہ جانتے تھے کہ وہ سیلمان نہیں ہے لیکن داود کو امید تھی کہ وہ اس کا بیٹا ہوگا۔ پرانے عہد نامے میں ہم ذکر پڑھتے ہیں ابراہام کا بیٹا جس کا خدا نے وعدہ کیا اور اسے عطا کیا، داود کا بیٹا اور اب خدا کا بیٹا یسوع مسیح جو مسیحا ہے یہودی اب اس تعلق کو قائم رکھنے کی کوشش کرتے ہیں، جیسے کوئی کسی اہم شخصیت کے بارے میں کہے کہ وہ فلاں میرا کزن ہے رشتہ دار ہے۔ ایسا کزن جو کاہن ہوں بادشاہ ہو۔ ابنِ آدم بطور ایک شخص دانی ایل میں اسکا ذکر ہے۔ وہ انسان ہوگا۔ جو ہمیشہ میں خدا کے ساتھ ہے۔ یہودی کس کی طرح دیکھتے ہیں۔ کیا وہ اسے ایک خدا کی طرح دیکھتے ہیں کہ وہ رحیم خدا ہے، رحم کے لئے، عدالت کے لئے۔ دانی ایل کی کتاب میں ہم ذکر پڑھتے ہیں ابنِ آدم کا آنا کس لئے ہوا۔ ابنِ آدم دنیا کو نیا بنانے کے لئے آیا ہے یہ نئے عہد کی بات ہے اس یہودیوں کے

سے خاص تعلق رکھتا ہوگا یسوع بادشاہ ہوگا ایسا بادشاہ جو مخلصی دینے والا ہو اور اسکے پاس سارا اختیار ہوگا سب اختیار اس کے پاس ہے کیا انہوں نے اسے پہچانا کہ وہ کون تھا۔ وہ داؤد سے بڑھکر تھا۔

متی ۲۸ باب میں لکھا ہے یسوع مسیح نے کہا کہ زمین اور آسمان کا کل اختیار مجھے دیا گیا ہے۔

یسوع کو زمین و آسمان پر پورا پورا اختیار تھا وہ طوفان کو چھڑک کر تھما دیتا تھا۔ اس نے مردوں کو بڑے اختیار سے زندہ کیا وہ زندگی دینے پر قادر تھا وہ یقیناً زمین اور آسمان پر اختیار رکھتا تھا۔

یہودی ایک ایسے بادشاہ کا انتظار کر رہے تھے جو ایک نیا عہد قائم کرے گا۔ اور اسرائیلی اسے داؤد کے بیٹے کے نام سے جانتے ہیں، وہ نہیں جانتے تھے کہ وہ صلیب اٹھائے گا ان کے لئے وہ خیال کرتے تھے کہ جب ان کا تو وہ ایک ایسا بادشاہ ہونے والے تھا جو حکومت کرے گا۔ بادشاہ آئے گا تو وہ انہیں رومیوں کی تسلط سے آزادی دلوائے گا۔ ان کی نظر میں اُسکی بادشاہت اس زمین کی تھی۔ لیکن وہ حقیقت سے واقف نہیں تھے کیونکہ اُس کی بادشاہت ابدی بادشاہت ہے جس کا آخر نہ ہوگا۔ اُس کی بادشاہت میں امن ہوگا اور کوئی کسی کو نقصان نہیں پہنچائے گا۔ اُس کے چنے ہوئے اور برگزیدہ خُدا باپ کی حضوری میں اُس کے ساتھ

اور پھر ہم دیکھ سکتے ہیں کہ خُدا نے آسمان اور زمین کا کُل اختیار اُسے سونپ رکھا ہے۔ وہ ہی اس سب کچھ کا اصلی وارث ہے۔ آئیے ہم اپنی راہنمائی کے لئے پاک کلام میں سے دیکھتے ہیں۔

اصلی وارث

لوقا ۲۰ باب کی ۱۳ اور ۱۴ آیت:

اس پر تانکستان کے مالک نے کہا کہ میں کیا کروں؟ میں اپنے بیٹے کو بھیجوں گا۔ شاید وہ اس کا لحاظ کریں۔ جب باغبانوں نے اُسے دیکھا تو آپس میں صلاح کر کے کہا یہی وارث ہے اسے قتل کریں کہ میراث ہماری ہو جائے۔

اور پھر آگے بڑھتے ہیں اور دیکھتے ہیں کہ عبرانیوں ۱ باب کی ۱ اور ۲ آیت میں یوں لکھا ہے: اگلے زمانے میں خُدا نے باپ دادا سے حصہ بہ حصہ اور طرح بہ طرح نبیوں کی معرفت میں کلام کر کے اس زمانے کے آخر میں ہم سے بیٹے کی معرفت کلام کیا جسے اُس نے سب چیزوں کا وارث ٹھہرایا جس کے لئے اُس نے عالم بھی پیدا کئے۔

یہ آیت اس بات کی گواہی دیتی ہے اس کائنات کا سارا انتظام اُس کے اختیار میں ہے اور وہ ہی سب چیزوں کا اصلی وارث ہے۔

انسانی اختیار سے کہیں بڑھ کر

متی ۲۸ باب کی ۱۸ آیت:

یسوع نے پاس آکر اُن سے باتیں کیں اور کہا کہ آسمان اور زمین کا کُل اختیار مجھے دیا گیا ہے۔

متی ۱۱ باب کی ۲۷ آیت:

میرے باپ کی طرف سے سب کُچھ مجھے سونپا گیا ہے اور کوئی بیٹے کو نہیں جانتا سوائے باپ کے

اور کوئی باپ کو نہیں جانتا سوائے بیٹے کے اور اُس کے جس پر بیٹا اُسے ظاہر کرنا چاہے۔

افسیوں ۱ باب کی ۲۰ سے ۲۳ آیت:

جو اُس نے مسیح میں کی جب اُسے مُردوں میں سے جلا کر اپنی دہنی طرف آسمانی مُقاموں پر

بُٹھایا اور ہر طرح کی حکومت اور اختیار اور قُدرت اور ریاست اور ہر ایک نام سے بہت بلند کیا

جو نہ صرف اس جہان میں بلکہ آنے والے جہان میں بھی لیا جائے گا۔ اور سب کُچھ اُس کے

پاؤں تلے کر دیا اور اُس کو سب چیزوں کا سردار بنا کر کلیسیا کو دے دیا یہ اُسکا بدن ہے اور اُسی

کی معموری جو ہر طرح سے سب کا معمور کرنے والا ہے۔

مسیح یسوع سے پہلے دُنیا نے بہت سے بادشاہ اور ظالم جابر حکمران دیکھے ہیں کسدیوں،

مصریوں اور ہندوں کی تاریخ میں کئی بڑے دانا اور جادوگروں کا ذکر پایا جاتا ہے۔ لیکن اُن

میں سے کوئی بھی ایسا نہیں ہوا جس نے اپنی زندگی میں اپنی موت اور پھر مُردوں میں

سے جی اُٹھنے کے بارے میں پیشن گوئی کی ہو۔

مسیح کی صلیب اور اُس کے بدن کی قیامت سے زیادہ کس نے بنی آدم کو بقا کا یقین دلایا وہ
مسیح یسوع ہی ہے۔ مسیح کی الوہیت اُس کے عظیم کاموں سے ظاہر ہوئی۔
مسیح خُدا کا کلمہ اور خُدا کی قُدرت ہے، انسان کی بنائی ہوئی ساری چیزیں ختم ہو جاتیں ہیں لیکن
مسیح کا کلام باقی ہے۔

اِس کے ساتھ ہی ہم آج کی ساری بات چیت کو یہیں پر ختم کرتے ہیں۔ آئیے ہم دُعا کریں:
ہم اِس وقت خُدا کی حضوری میں سر بسجود ہیں جو کہ ساری دُنیا کا خالق اور مالک ہے۔ جس
نے انسان سے اس قدر محبت رکھی تھی کہ اُس نے اپنا اکلوتا بیٹا ہی بخش دیا تھا تاکہ جو کئی
اُس پر ایمان لائے وہ ہلاک نہ ہو بلکہ ہمیشہ کی زندگی پائے۔ اُس کا شکر ادا کرتے ہیں کہ اُس
نے خُداوند یسوع مسیح کو بنی بنا کر نہیں بھیجا بلکہ وہ تو اُس کا بیٹا تھا۔ خُدا نے اُسے جہان کی
مخلصی کے لئے بھیجا تھا اور ہم اُس کا شکر ادا کرتے ہیں اُس کی اِس مہربانی کے لئے۔ ہم
یسوع مسیح کے لئے شکر ادا کرتے ہیں کہ وہ سب سے بڑھ کر ہے۔

اُسی کے وسیلے سے اور اُسی کے ساتھ باپ کی اور روح القدس کی عزت اور قُدرت اور تمجید
ابد الابد ہوتی رہے۔ آمین

